

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε την 10^η Μαΐου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη-Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Μιχαήλ Σειραδάκης και Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 01.04.2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) – Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)/699/02.04.2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον δ.τ. «...», που εδρεύει επί της οδού ..., στην ...(εφεξής προσφεύγων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της Επιτροπής Διαχείρισης της Επιχορήγησης του Πρωτοδικείου ... του άρθρου 64 του ν. 3900/2010 (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει επί της ..., ...(εφεξής α' παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει επί της οδού ...αριθ. ..., ...(εφεξής β' παρεμβαίνων) όπως νομίμως εκπροσωπείται και

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει επί της οδού ..., στην ..., (εφεξής γ' παρεμβαίνων) όπως νομίμως εκπροσωπείται και

Αριθμός απόφασης : 923/2021

Με την προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων **αιτείται να ακυρωθεί**, με αριθ. Πρωτ. ...Απόφαση Έγκρισης της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία τιτλοφορείται «Έγκριση των υπ' αρ. 1/24-2-2021 (συνεχίστηκε την 1-3-2021 και ολοκληρώθηκε στις 4-3-2021) & 2/4-3-2021 (ολοκληρώθηκε στις 12-3-2021) πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων της υπ' αρ. ...διακήρυξης & των υπ' αρ. 359/12- 1-2021, 1305/4-2-2021 διευκρινίσεων αυτής, ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού μειοδοτικού Διαγωνισμού ανάδειξης αναδόχου για την ετήσια καθαριότητα των κτηρίων που στεγάζονται οι Υπηρεσίες του Πρωτοδικείου ..., της Εισαγγελίας Πρωτοδικών ... και των Ειρηνοδικείων: ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... και ... (...))»,) κατά το μέρος:

(α) που έγιναν αποδεκτές οι οικονομικές προσφορές των εταιρειών: α) «..., β) ..., και γ) ...καθώς παρουσιάζουν πλημμέλειες που συνιστούν λόγους αποκλεισμού

(β) και προκρίθηκε η οικονομική προσφορά της εταιρείας : ..., η οποία προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή συνολικά και συγκεκριμένα 414.991,00 ευρώ, στην οποία περιλαμβάνονται όλες οι επιβαρύνσεις και κρατήσεις, πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ, ποσού 99.597,84 ευρώ, ήτοι σύνολο 514.588,84 ευρώ και αναδείχθηκε η ως άνω εταιρεία ως προσωρινή ανάδοχος στον διαγωνισμό, ενώ επαναφέρθηκε ο φάκελος του διαγωνισμού στην αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού για τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο Ν. 4412/2016

2/ Κάθε άλλη συναφής προγενέστερη ή μεταγενέστερη πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής, που σχετίζεται με την ανωτέρω απόφαση, κατά το μέρος που προσβάλλεται και αναφέρεται στο διαγωνισμό που προκηρύχθηκε με την με την ανωτέρω διακήρυξη

Οι παρεμβαίνοντες στο σύνολο τους αιτούνται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης κατά το μέρος με το οποίο κρίθηκαν αποδεκτές οι προσφορές τους.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί ε-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 2402,85 ευρώ [βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ...από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών και την από 01.04.2021 απόδειξη ηλεκτρονικής πληρωμής του εν λόγω παραβόλου δια μέσω της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) .

2.Επειδή με την με αρ. πρωτ. ...ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο διεθνή (ημ. Αποστολής στην ΕΕΕΕ 04.01.2021) ηλεκτρονικό (αρ. ΕΣΗΣΗΣ ...) διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου για την ετήσια καθαριότητα των κτηρίων που στεγάζονται: 1) το Πρωτοδικείο ... (κτήρια ...), 2) η Εισαγγελία Πρωτοδικών ..., 3) το Ειρηνοδικείο ..., 4) το Ειρηνοδικείο ..., 5) το Ειρηνοδικείο ..., 6) το Ειρηνοδικείο ..., 7) το Ειρηνοδικείο ..., 8) το Ειρηνοδικείο ..., 9) το Ειρηνοδικείο ..., 10) το Ειρηνοδικείο ..., 11) το Ειρηνοδικείο ..., 12) το Ειρηνοδικείο ..., 13) το Ειρηνοδικείο ..., 14) το Ειρηνοδικείο ... και 15) το Ειρηνοδικείο ..., όπως αναλυτικά περιγράφονται στα Παραρτήματα I και II της παρούσας Διακήρυξης. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο της παροχής υπηρεσιών για όλα τα καταστήματα. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των πεντακοσίων ενενήντα πέντε χιλιάδων εννιακοσίων έξι ευρώ και εβδομήντα οκτώ λεπτών (595.906,78 €), συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 480.569,98 € ΦΠΑ : 115.336,80 €). Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες, από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα για

παράταση της ανωτέρω σύμβασης για ένα (1) επιπλέον έτος από τη λήξη της με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, χωρίς αύξηση του φυσικού-οικονομικού αντικειμένου.

3. Επειδή, η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016.

4.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361, στην παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ/τος 39/2017 και την παρ. 2 του άρθρου 8 της με αρ. 56902/215/2-6-17 (Β' 1924) ΥΑ καθόσον κατατέθηκε την 01.04.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3 του άρθρου 8 του π.δ/τος 39/2017 λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω ΕΣΗΔΗΣ στις 22.03.2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017 σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του π.δ/τος 39/2017 και είναι νομίμως υπογεγραμμένη, και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

5. Επειδή, ο προσφεύγων ως προσφέρων στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του στη ζημία του από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση. Ωστόσο, απαραδέκτως αιτείται την ακύρωση κάθε άλλης συναφούς προγενέστερης ή μεταγενέστερης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, που σχετίζεται με την ανωτέρω απόφαση, και τούτο διότι η αόριστη μνεία ως προσβαλλομένης και «κάθε συναφούς πράξης ή παράλειψης» δεν υποχρεώνει το Δικαστήριο ούτε την ΑΕΠΠ να ερευνήσει από την άποψη αυτή την υπόθεση 1128/2017, 3784/2015,

Αριθμός απόφασης : 923/2021

1750/2011,1462/1995, σκ. 6, 1256/1995, σκ. 5, ΔΕφΑθ 1129/2019, ΕλΣυν 6605/2015 Τμ. VI και ΑΕΠΠ 1331/2020 Σκ. 6).

6.Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 02.04.2021 σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, την παρ. 1 του άρθρου 9 του ΠΔ 39/2017 και την παρ. 1.2 του άρθρου 19 της με αρ.56902/215/19.5.2017 (Β' 1924) ΥΑ «*Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ*» που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36 του ν. 4412/2016.

7.Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις με αρ. πρωτ. 2781/09.04.2021 απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε στους ενδιαφερομένους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρ. 365 παρ. 1 υποπαρ. β του Ν. 4412/2016 και 9 παρ. 2 περ. β του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή στις 08.04.2021 ο α' παρεμβαίνων κατέθεσε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την παρέμβαση του όπου με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, κατά το μέρος με το οποίο κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά τους.

9. Επειδή στις 12.04.2021 οι β και γ παρεμβαίνοντες κατέθεσαν στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την παρέμβαση τους ένας έκαστος εξ αυτών όπου με προφανές έννομο συμφέρον αιτούνται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 κατά το μέρος με το οποίο κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά τους.

10. Επειδή σε συνέχεια των ανωτέρω νομίμως και καταρχήν παραδεκτώς εισάγεται ενώπιον του 7^{ου} Κλιμακίου η υπό εξέταση προδικαστική

προσφυγή και οι ασκηθείσες παρεμβάσεις κατόπιν της με αρ. 822/02.04.2021 πράξης της Προέδρου του Κλιμακίου.

11. Επειδή ο προσφεύγων κατόπιν παράθεσης αναλυτικού ιστορικού ισχυρίζεται ότι οι προσφορές των ήδη παρεμβαινόντων μη νομίμες κρίθηκαν αποδεκτές και χρήζουν απόρριψης. Ειδικότερα, παραθέτει διατάξεις της διακήρυξης και συγκεκριμένα των άρθρων 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Α. Τιμές», 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών» περ. α, το άρθρο 5.1.2, το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων πεδία «10 Νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις» και 11» Λοιπές επιβαρύνσεις», του άρθρου 95 ν. 4412/2016, του άρθρου 64 παρ. 2 ν. 4172/2013 Κώδικας φορολογίας εισοδήματος ισχυρίζεται ότι *«Με τον ανωτέρω όρο 2.4.4 της διακήρυξης επιβάλλεται στους διαγωνιζομένους του επίδικου διαγωνισμού να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή, εκτός από κρατήσεις υπέρ τρίτων, και κάθε άλλη επιβάρυνση, ακόμα κι αν δεν μνημονεύεται σε αυτήν, που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Η πρόβλεψη αυτή του όρου 2.4.4 της διακήρυξης επαναλαμβάνεται και στο παράρτημα - υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς, όπου στο σχετικό πίνακα περιλαμβάνει - εκτός του πεδίου 10 ' κρατήσεις" - και το πεδίο 11 "λοιπές επιβαρύνσεις. Ούτω, η διακήρυξη με τον ανωτέρω όρο προσδιορίζει τα στοιχεία τα οποία πρέπει να συμπεριληφθούν στην οικονομική προσφορά (εργατικό, διοικητικό καθώς και οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση), στο δε υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς, παραθέτει το σχετικό πεδίο στο οποίο διακριτως, από τις υπόλοιπες δαπάνες, θα υπολογιστεί η επιβάρυνση αυτή. Ακόμη, οι ως άνω προβλέψεις της διακήρυξης τελούν σε συνάφεια με την σχετική διάταξη του άρθρου 95 παρ. 5 του ν. 4412/2016, στην οποία ρητά ορίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, οφείλουν να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή και τις υπέρ τρίτων κρατήσεις 'ως και κάθε άλλη επιβάρυνση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία". Κατά την κείμενη νομοθεσία, εκτός από την επίμαχη παρακράτηση, δεν υπάρχει άλλη επιβάρυνση που να σχετίζεται με τη σύμβαση*

που θα συναφθεί. Τέλος, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι η διακήρυξη, δεν προβλέπει την επίμαχη παρακράτηση μόνο στον όρο 5.1.2 στον (τρόπο πληρωμής του τιμολογίου) αλλά διπώς και με σαφήνεια εντάσσει την παρακράτηση αυτή, τόσο στον τρόπο σύνταξης των προσφορών και διαμόρφωσης των προσφερόμενων τιμών (2.4.4), όσο και στο υπόδειγμα, με βάση το οποίο θα πρέπει να υποβληθεί η οικονομική προσφορά. Ούτω, από την αληθή και πραγματική ερμηνεία των όρων της διακηρύξεως, η οποία, κατά τα γνωστά, θέτει το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συνάγεται ότι επιβάλλεται στους διαγωνιζομένους να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη επιβάρυνση, όπως είναι το ποσοστό 8 % προκαταβολής φόρου εισοδήματος του ν. 4172/2013. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση των υπηρεσιών και υπαγορεύεται προφανώς από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας; οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη, κατ' αρχήν, σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης (Δ.Εφ.Λάρισας 23/2020 - σκ. 7). Άλλωστε, έχει διαμορφωθεί πάγια νομολογιακή θέση των δικαστηρίων και της Α.Ε.Π.Π., που έχουν κρίνει ομοίως επί του ιδίου ζητήματος ότι η συγκεκριμένη παρακράτηση αποτελεί επιβάρυνση των οικονομικών φορέων, λαμβανομένου υπ' όψη ότι, η κατακύρωση συνιστά - υπό προϋποθέσεις - σύμβαση και η οικονομική προσφορά τη βάση του εκάστοτε τιμολογίου και ότι η παρακράτηση αυτή είναι παρούσα και βέβαιη κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, αδιαφόρως αν μελλοντικά συμφηφισθεί ή επιστραφεί εν όλω ή εν μέρει στον ανάδοχο, ή και αν ακόμα μελλοντικά, όχι μόνο δεν επιστραφεί αλλά, ενδεχομένως, απαιτηθεί από τον ανάδοχο η καταβολή και επιπλέον ποσού φόρου εισοδήματος και ότι η φορολογική φύση της δεν αναιρεί την υποχρέωση του συμμετέχοντος στον διαγωνισμό να τη συμπεριλάβει στην οικονομική προσφορά, κατά τις διατάξεις της διακήρυξης και σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 95 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και 64 παρ. 2 του ν. 4172/2014 και ότι η τυχόν μη συμπερίληψή της στην οικονομική προσφορά των υποψηφίων έρχεται σε αντίθεση με τις θεμελιώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης

και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, διότι οδηγεί σε μη συγκρίσιμες, μεταξύ τους, προσφορές (Δ.Εφ.Αθ. 285/2020 - σκ. 11). Με βάση τις ως άνω παραδοχές, παγίως έχει κριθεί ότι οι διαγωνιζόμενοι έχουν την υποχρέωση συμπερίληψης στην οικονομική προσφορά τους της παρακράτησης φόρου 8 % όταν τούτο ορίζεται από τους όρους της διέπουσας τον διαγωνισμό διακήρυξης (Δ.Εφ.Λ. 23/2020, Δ.Εφ.Αθ. 285/2020, 25/2019, Δ.Εφ.Πειραιά 29/2020 και Α.Ε.Π.Π. 365/2021 σκ. 34 επ. κ.λπ.). Επομένως, κατά την έννοια των όρων της διακήρυξης συνδυαστικά ερμηνευομένων με τη διάταξη του άρθρου 95§5.α, η υποχρέωση των διαγωνιζομένων να περιλάβουν στην προσφερόμενη τιμή τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη επιβάρυνση που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, περιλαμβάνει και την ειδικότερη υποχρέωση να περιλάβουν το επίμαχο ποσοστό 8 %. Η εν λόγω ειδικότερη υποχρέωση συναρτάται πρωτίστως με τον τρόπο σύνταξης της οικονομικής προφοράς και ως εκ τούτου η μη τήρησή της, δηλαδή η μη συμπερίληψη στην οικονομική προσφορά του εν λόγω ποσοστού, οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 7§12 της διακήρυξης, δεδομένου ότι οδηγεί σε ασάφεια της προσφερόμενης τιμής (ΣτΕ 563/2008). Συνεπώς, από τις ανωτέρω διατάξεις του νόμου και της διακήρυξης συνάγεται η υποχρέωση συμπερίληψης του επίμαχου ποσοστού στις προσφορές των διαγωνιζομένων. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως συνάγεται από τα στοιχεία της οικονομικής προσφοράς της, η ανακηρυχθείσα ανάδοχος δεν έχει συμπεριλάβει στην οικονομική προσφορά της την ως άνω παρακράτηση αν και ήταν υποχρεωμένη με βάση τους ως άνω όρους της διακήρυξης. Με τη μη συμπερίληψη της ως άνω προβλεπόμενης στο νόμο και τη διακήρυξη παρακράτησης, η ανακηρυχθείσα προσωρινή ανάδοχος διαμόρφωσε υπερβολικά χαμηλή τιμή και ούτω απέκτησε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι της δικής μου οικονομικής προσφοράς, στην οποία έχω συμπεριλάβει την ως άνω παρακράτηση. Συγκεκριμένα, η εταιρεία ... προσέφερε συνολικό ποσό 514.588,84 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. ή 414.991,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Όμως από την ανάλυση της οικονομικής της προσφοράς προκύπτει αβίαστα ότι δεν υπολόγισε την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% .

Ειδικότερα οι Νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις που υπολογίζει, σύμφωνα με τον Πίνακα Συνολικής Οικονομικής Προσφοράς ανέρχονται στο ποσό των 53,74 ευρώ μηνιαίως ήτοι 644,90 ευρώ ετησίως (συνολικό ποσό της προσφοράς της 414.991,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. $\times 0,1554\% = 644,90$ ευρώ ετησίως), ήτοι (παραθέτει πίνακα) Ούτω η εταιρεία ... δεν υπολόγισε την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% αλλά μόνο τις νόμιμες κρατήσεις ποσοστού 0,1554% (συνολικό ποσό της προσφοράς της 414.991,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. $\times 0,1554\% = 644,90$ ευρώ ετησίως) και συνεπώς η οικονομική της προσφοράς είναι απορριπτέα καθώς δεν καλύπτει τις νόμιμες δαπάνες του προκηρυχθέντος έργου, είναι ζημιογόνα κατά την έννοια των διατάξεων του Νόμου και των όρων της διακήρυξης και ως εκ τούτου πρέπει να μην γίνει δεκτή και να απορριφθεί (Ε ΣτΕ 1344/2008, 1090/2006, 393/2013). Κατόπιν τούτου, και κατ' εφαρμογή των άρθρων 95 παρ. 5Α του ν.4412/2016, 64 παρ. 2 του ν. 4172/2013, και των όρων 2.2.4 και 5.1.2 της διακήρυξης, η οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρείας είναι απορριπτέα, διότι δεν συμπεριελήφθη σε αυτήν η ως άνω παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%β και με τη μη συμπερίληψη αυτή, η προσφορά της κατέστη μη νόμιμη, κατά το νόμο και τη διακήρυξη και εξ αυτού του λόγου απορριπτέα. Συνεπώς, η προσφορά της ως άνω εταιρείας είναι απορριπτέα για την ανωτέρω εκτιθέμενη πλημμέλεια, η οποία την καθιστά μη νόμιμη και ζημιογόνο

II) Για την οικονομική προσφορά της εταιρείας ...

Ομοίως η ως άνω διαγωνιζόμενη εταιρεία ... στην οικονομική της προσφορά δεν έχει συμπεριλάβει την ως άνω παρακράτηση φόρου 8 %, η προσφορά της είναι απορριπτέα, διότι, κατά παράβαση του νόμου και της διακήρυξης δεν υπολόγισε, ως όφειλε και την παρακράτηση αυτή. Ούτω, και αναφορικά με τους όρους της διακήρυξης, που θεσπίζουν την υποχρέωση συνυπολογισμού της παρακράτησης φόρου 8 % και τις διατάξεις του ν. 4412/2016 και του 4172/2013, που ορίζουν σχετικά με την παρακράτηση αυτή, ισχύουν *mutatis mutandis*, όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω στο σημείο I της παρούσης. Ειδικότερον, η εταιρεία ... προσέφερε συνολικό ποσό 542.822,36

ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. ή 437.759,97 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Όμως από την ανάλυση της οικονομικής της προσφοράς προκύπτει αβίαστα ότι δεν υπολόγισε την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%. Ειδικότερα οι Νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις που υπολογίζει, σύμφωνα με τον Πίνακα Συνολικής Οικονομικής Προσφοράς ανέρχονται στο ποσό των 56,68 ευρώ μηνιαίως ήτοι 680,16 ευρώ ετησίως (συνολικό ποσό της προσφοράς της 437.759,97 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. $\times 0,1554\% = 680,28$ ευρώ ετησίως, το οποίο λόγω στρογγυλοποιήσεων που πραγματοποιεί στους υπολογισμούς των επιμέρους εγκαταστάσεων τελικά υπολογίζει στο ποσό των 680,16 ευρώ ετησίως), ήτοι: (παραθέτει πίνακα) Ούτω π εταιρεία ... δεν υπολόγισε την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% αλλά μόνο τις νόμιμες κρατήσεις ποσοστού 0,1554% (συνολικό ποσό της προσφοράς της 437.759,97 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. $\times 0,1554\% = 680,28$ ευρώ ετησίως, το οποίο λόγω στρογγυλοποιήσεων που πραγματοποιεί στους υπολογισμούς των επιμέρους εγκαταστάσεων τελικά υπολογίζει στο ποσό των 680,16 ευρώ ετησίως)) και συνεπώς η οικονομική της προσφοράς είναι απορριπτέα καθώς δεν καλύπτει τις νόμιμες δαπάνες του προκηρυχθέντος έργου, είναι ζημιογόνα κατά την έννοια των διατάξεων του Νόμου και των όρων της διακήρυξης και ως εκ τούτου πρέπει να μην γίνει δεκτή και να απορριφθεί (Ε ΣΤΕ 1344/2008, 1090/2006, 393/2013). Κατόπιν τούτου, και κατ' εφαρμογή των άρθρων 95 παρ. 5Α του ν.4412/2016, 64 παρ. 2 του ν. 4172/2013, και των όρων 2.2.4 και 5.1.2 της διακήρυξης, η οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρείας είναι απορριπτέα, διότι δεν συμπεριελήφθη σε αυτήν η ως άνω παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%β και με τη μη συμπερίληψη αυτή, η προσφορά της κατέστη μη νόμιμη, κατά το νόμο και τη διακήρυξη και εξ αυτού του λόγου απορριπτέα. Συνεπώς, η προσφορά της ως άνω εταιρείας είναι απορριπτέα για την ανωτέρω εκτιθέμενη πλημμέλεια, η οποία την καθιστά μη νόμιμη και ζημιογόνο.

Για την οικονομική προσφορά της εταιρείας ...

Το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013, ορίζει ότι: «Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή ...

υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής : α) τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο, β) τις ημέρες και τις ώρες εργασίας, γ) τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι, δ) το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, ε) το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στ) τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται με ποινή αποκλεισμού να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Επιπλέον στην Αιτιολογική Έκθεση του εν λόγω νόμου, στο άρθρο 68 παρ 1 αναφέρεται : «Ειδικότερα με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι, οι αναφερόμενοι φορείς όταν αναθέτουν ή προκηρύσσουν έργα φύλαξης ή καθαρισμού έχουν την υποχρέωση στην διακήρυξη να περιλαμβάνουν ως ζητούμενα τα υπό στοιχεία α' έως στ' της παραγράφου και οι εργολάβοι να αναφέρουν και αναλύουν, με ποινή αποκλεισμού, τα ίδια στοιχεία σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στις επιτροπές αξιολόγησης των προσφορών να αξιολογούν με επαρκή στοιχεία τις προσφορές και να μην παρατηρείται το φαινόμενο το συνολικό ποσό της προσφοράς να είναι μικρότερο εκείνου του μισθολογικού κόστους. Ακόμη, από την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, συνάγεται ότι στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων θα πρέπει, εκτός από το κόστος της αμοιβής των εργαζομένων, να ενσωματώνεται ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους, το οποίο να αντιστοιχεί στις εν γένει λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης και περαιτέρω να συνυπολογίζεται και ένα εύλογο ποσοστό

εργολαβικού κέρδους (Δ.Εφ.Αθ. 873/2012. σκ. 11). Επιπροσθέτως έχει κριθεί ότι το λειτουργικό κόστος μίας επιχείρησης δεν αποτελεί μόνον το κόστος αμοιβής των εργαζομένων, επομένως στην οικονομική της προσφορά θα πρέπει καταρχήν να ενσωματώνεται ένα ποσό, το οποίο αντιστοιχεί στις λοιπές λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, ενώ περαιτέρω θα πρέπει να συνυπολογίζεται και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους (ΣΤΕ Ε.Α. 1299/..., 675/2002).

Από την ανωτέρω διάταξη του νόμου συνάγεται ότι στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων πρέπει να υπολογίζεται, πέρα των λοιπών, και ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους των προς ανάθεση υπηρεσιών, κόστους αναλωσίμων καθώς και εργολαβικού κέρδους. Εν όψει του ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι εκ των προτέρων καθορισμένο, ο αναθέτων φορέας οφείλει να εξετάσει αν, λαμβανομένων υπ' όφιν των συνθηκών της συγκεκριμένης υπό σύναψη συμβάσεως, τα αναφερόμενα στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζομένου ποσά είναι εύλογα, εις τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψη συμβάσεως και να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση των όρων της. Σε περίπτωση, κατά την οποία τα αναφερόμενα στην οικονομική προσφορά ποσά εμφανίζονται ως ιδιαίτερα χαμηλά, η προσφορά απορρίπτεται, εκτός αν ο διαγωνιζόμενος, αφού κληθεί για την παροχή διευκρινίσεων επί των σχετικών κονδυλίων της προσφοράς του, επικαλεσθεί και αποδείξει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες καθιστούν δυνατή την υποβολή προσφοράς με τα υπολογισθέντα σε αυτήν ποσά. Στην περίπτωση αυτή, η κρίση της αναθέτουσας αρχής ως προς το εύλογο ή μη του διοικητικού κόστους/αναλωσίμων/εργολαβικού κέρδους ελέγχεται ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο (ΣΤΕ 3439/2014, Επ.Αν. 220/2017, 236/2015, Δ.Εφ.Αθ. 87/2019). Τα άκρα όρια καθορίζονται συνήθως: α) Από το λογικό κατά την κοινή πείρα και αντίληψη, περιεχόμενο της αόριστης αξιολογικής έννοιας, σε

συνδυασμό με την ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης περίπτωσης, ο ακριβής προσδιορισμός της οποίας ανατίθεται από τον εφαρμοστέο κανόνα δικαίου στο διοικητικό όργανο, σε συνδυασμό προς το επιδιωκόμενο από τον κανόνα αυτό σκοπό δημοσίου συμφέροντος. β) Από την ισότητα κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας, γ) Από τις αρχές της χρηστής διοίκησης, δηλαδή την αγαθή κρίση που πρέπει να διέπει γενικώς τα διοικητικά όργανα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου. Ακόμη, από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει ότι στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων πρέπει να ενσωματώνεται ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλωσίμων υλικών, του εργολαβικού κέρδους και των νόμιμων κρατήσεων ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της συμβάσεως (ΣΤΕ Επ.Αν. 108/2014, 328/2013, 970/2010). Ποσά ιδιαίτερα χαμηλά και όχι εύλογα προσκρούουν στις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων καθώς και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζόμενου που προσφέρει υπηρεσίες με αδικαιολόγητα χαμηλό κόστος, σε σχέση με το πραγματικό. Εν όψει του ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι εκ των προτέρων καθορισμένο, ο αναθέτων φορέας οφείλει να εξετάσει αν, λαμβανομένων υπ' όψιν των συνθηκών της συγκεκριμένης υπό σύναψη συμβάσεως, το αναφερόμενο στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζόμενου διοικητικό κόστος είναι εύλογο, εις τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της συμβάσεως. Για το ίδιο ζήτημα, η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει κρίνει ότι «...Στην περίπτωση δε που η υποβαλλόμενη προσφορά δεν καλύπτει το πραγματικό κόστος του έργου, αποτρέπεται (η προσφορά) κατά τρόπο λογικά αναπόφευκτο, τη διενέργεια της οικονομικής αξιολόγησης στο σύνολο της και συνεπάγεται τη νόθευση του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού, τη βλάβη του δημοσίου συμφέροντος και τη διακινδύνευση κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος. Επομένως η Αναθέτουσα Αρχή (εφεξής Α.Α.), αν κρίνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, δεν πρέπει να αποδεχθεί χωρίς επαρκή

αιτιολόγηση από τον προσφέροντα, ως νόμιμα όλα τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν», ενώ αναφέρει σχετικά και με το κόστος των αναλωσίμων ότι τα κόστη αυτά «εξαρτώνται από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος κλπ. Επιπλέον, με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διαγωνισμών για υπηρεσίες καθαριότητας ή φύλαξης διενεργείται επί τη βάση του κριτηρίου ανάθεσης αυτού της χαμηλότερης τιμής, οι διαγωνιζόμενες εταιρείες (εργολάβοι) καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν», καθώς και ότι το εύλογο ποσοστό του κόστους «κρίνεται από την κοινή πείρα και λογική». (Απόφαση 6/2016). (παραθέτει σχετική νομολογία) «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων αλλά και τη σχετική νομολογία που παρετέθη προκύπτουν τα ακόλουθα:α) ..., β) Ο προσφέρων οικονομικός φορέας ... είναι αυτός που υποχρεούται να περιλάβει στην προσφορά του ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους αναλωσίμων καθώς και εργολαβικού κέρδους, το οποίο θα κρίνεται από την κοινή πείρα και τη λογική.»Με δεδομένο ότι στο νόμο και στις διακηρύξεις δεν ορίζεται κάποιο ποσοστό κέρδους, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί εύλογο, η προσέγγιση της νομολογίας στο ζήτημα αυτό γίνεται με βάση τη λογική, τις συνθήκες εκτέλεσης της συγκεκριμένης κάθε φορά σύμβασης, την αρχή της καλής πίστεως και της αρχής του θεμιτού ανταγωνισμού, που πρέπει να αναπτύσσεται κατά τη διενέργεια του διαγωνισμού και αποτελεί άλλωστε τη βάση του. Συνεπώς, η διαμόρφωση του ποσού του εργολαβικού κέρδους στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζόμενου πρέπει να συνδέεται με τις συνθήκες εκτέλεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και δεν μπορεί να επαφίεται στον επιχειρηματικό σχεδιασμό κα στην οικονομική κατάσταση του προσφέροντος. Διαφορετική εκδοχή οδηγεί σε ζημιογόνες προσφορές, οι οποίες δε θα καλύπτουν όλα τα κόστη της συμβάσεως - μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η εργολαβική αμοιβή - με ό,τι τούτο συνεπάγεται (καταστρατήγηση υποχρεώσεων κ.λπ.). Παρατίθενται όροι της διακήρυξης που αφορούν σε μηχανήματα καθαρισμού, είδη ατομικής υγιεινής και αναλώσιμα Παράρτημα II - ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (σελ. 75-78) της διακήρυξης ορίζεται ο

απαιτούμενος τεχνικός εξοπλισμός καθαρισμού.) Ως προς το κόστος αναλωσίμων υλικών καθαρισμού Για τον καθαρισμό των επιφανειών και των χώρων όλων των κτιρίων, όπως ορίζεται στη διακήρυξη, απαιτείται να διατεθούν ποσότητες υλικών και αναλωσίμων καθαρισμού. Η εταιρεία ...υπολόγισε παρατίθεται πίνακας Δηλαδή η ως άνω εταιρεία προσδιορίζει το κόστος των αναλωσίμων και υλικών καθαρισμού όπως αυτά ρητά απαιτούνται στο «Παράρτημα II ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (σελ. 75-78) της διακήρυξης του διαγωνισμού στο ποσό των 171,32 ευρώ μηνιαίως ή 2.055,80 ευρώ ετησίως. Το ποσό αυτό σαφέστατα υπολείπεται του πραγματικού κόστους αναλωσίμων και υλικών καθαρισμού (μηχανήματα, προϊόντα καθαρισμού, αναλώσιμα ως ανωτέρω αναλύονται) με δεδομένο μάλιστα των αριθμό των εγκαταστάσεων, την διασπορά τους αλλά και την απαίτηση εκ της διακηρύξεως περί αποκλειστικής χρήσης αυτών αποκλειστικά με μόνο για τις ανάγκες του συγκεκριμένου. Ούτω καθίσταται σαφές ότι το ποσό των 171,32 ευρώ μηνιαίως ή 2.055,80 ευρώ ετησίως είναι καταφανώς μικρότερο του πραγματικού ετησίου κόστους για τις δαπάνες αυτές και σε κάποια από τα κτίρια των Ειρηνοδικείων εξομοιούται με μηδενικό. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων του νόμου και των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού συνάγεται ότι το κόστος των αναλωσίμων δεν μπορεί να είναι υπερβολικά χαμηλό. Από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει ότι το ποσό που έχει υπολογίσει η ως άνω εταιρεία για κόστος αναλωσίμων δεν είναι εύλογο, κατά την έννοια του νόμου και της διακήρυξης και καθιστά την υποβληθείσα προσφορά της ασυνήθιστα χαμηλή ως προς το κόστος αναλωσίμων. Ούτω, η υποβληθείσα προσφορά όχι μόνον στερείται νόμιμης βάσης αλλά επιπλέον παραβιάζει κατάφωρα και τους κανόνες της κοινής λογικής, ακόμα και στην περίπτωση που ισχυριστεί ότι διαθέτει δήθεν στις αποθήκες του πλεόνασμα αναλωσίμων, το οποίο δύναται να διαθέσει προς κάλυψη των αναγκών εκτέλεσης του έργου χωρίς δήθεν επιπλέον κόστος. Και τούτο διότι και στην περίπτωση αυτή, δεν αναιρεί την υποχρέωση υπολογισμού της σχετικής δαπάνης και θα πρέπει να επιμεριστεί το κόστος που αναλογεί για την εκτέλεση της υπό σύναψη συμβάσεως. Ακόμα από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης του

διαγωνισμού, δεν ασχολήθηκε, αλλά ούτε αναφέρθηκε στο θέμα της υπερβολικά χαμηλής προσφερόμενης τιμής για τα αναλώσιμα και τις λοιπές δαπάνες που ρητά απαιτούνται στο Παράρτημα II-ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ της διακήρυξης του διαγωνισμού από τον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα. Αντίθετα αρκέστηκε σιωπηρά και χωρίς καμία αιτιολογία να αποδεχθεί την προσφορά του ως άνω οικονομικού φορέα, η οποία κατά τα ανωτέρω δεν πληροί τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της διακήρυξης.

Επιπρόσθετα, το χαμηλό κόστος της προσφοράς για τα αναλώσιμα υλικά καθαρισμού που ρητά απαιτούνται στο Παράρτημα II-ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ της διακήρυξης του διαγωνισμού από την συγκεκριμένη εταιρεία, συνεπάγεται την αδυναμία εξασφάλισης της ελάχιστης ποσότητας αναλωσίμων και αναγκαστικά την αδυναμία παροχής ή την πλημμελή παροχή των υπηρεσιών της διακηρύξεως. Έτσι δεν εξυπηρετούνται οι ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής. Ούτω η οικονομική προσφορά της εταιρείας ...είναι ανεπίδεκτη εκτίμησης, ενώ δεν πληροί τις υποχρεωτικές απαιτήσεις της διακήρυξης, καθώς δεν συνυπολογίζει ως οφείλει όλες τις δαπάνες (αναλώσιμα, μηχανήματα και υλικά καθαρισμού) για την ορθή και σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού παροχή των υπηρεσιών. Β) Ως προς το διοικητικό κόστος Σύμφωνα με τους ως άνω παρατιθέμενους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, το διοικητικό κόστος παροχής των επίμαχων υπηρεσιών συντίθεται υποχρεωτικά τουλάχιστον από: 1. Το κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης (όρος 4.1) 2. Το κόστος ασφάλισης αστικής, επαγγελματικής ευθύνης (όρος 2.4.3.2 περ. 6) 3. Το κόστος Ιατρού εργασίας και Τεχνικού ασφαλείας (υποχρέωση από την εργατική νομοθεσία, αφού ο εργοδότης απασχολεί περισσότερα από 50 άτομα) 4. Το κόστος στολής εργασίας (ειδικοί όροι - περ. 18) 5. Το κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής 6. Το κόστος διοικητικής υποστήριξης (διοικητικό προσωπικό που δεν περιλαμβάνεται στην ομάδα έργου για την σύνταξη προγραμμάτων απασχόλησης, γραμματειακής και λοιπής υποστήριξης κ.λ.π.) Η εταιρεία ...υπέβαλλε οικονομική προσφορά που ανέρχεται στο ποσό

Αριθμός απόφασης : 923/2021

των 562.034,46 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. ή 453.253, 60 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. 24% . Επομένως αν και εφόσον αναδεικνύονταν ανάδοχος του έργου θα έπρεπε να εκδώσει εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης ποσού 22.662,68 ευρώ, για την οποία θα έπρεπε να καταβάλλει το ποσό των 634,56 ευρώ ετησίως ως προμήθεια, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό προμήθειας ανά τρίμηνο κυμαίνεται κατά μέσο όρο σε 0,7% (22.662,68 ευρώ X 0,7% ανά τρίμηνο = 158,64 ευρώ X 4 τρίμηνα ετησίως =634,56 ευρώ) . Για την συμμετοχή της στον διαγωνισμό έχει υποβάλλει εγγυητική επιστολή συμμετοχής ποσού 9.000,00 ευρώ ισχύος έως 31/12/2021 (10,5 μήνες) για την οποία θα πρέπει να καταβάλλει προμήθεια 252,00 ευρώ (9.000,00 ευρώ X 0,7% ανά τρίμηνο = 63,00 ευρώ X 4 τρίμηνα (καθώς λόγω της ισχύος της εγγυητικής επιστολής για χρονικό διάστημα έως 31/12/2021 η προμήθεια θα αφορά 4 τρίμηνα) = 252,00 ευρώ). Ακόμα το κόστος Ιατρού Εργασίας (αρ 21 του Ν. 3850/2010) δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των 256,00 ευρώ ετησίως (64 άτομα σύμφωνα με τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 που προσφέρει η ανωτέρω εταιρεία X 0,4 ώρες ανά άτομο = 25,60 ώρες ετησίως X 10 ευρώ κατά μέσο όρο ανά ώρα που κυμαίνεται το κόστος Ιατρού Εργασίας = 256,00 ευρώ ετησίως). Το κόστος Τεχνικού Ασφαλείας (αρ 21 του Ν. 3850/2010) δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των 256,00 ευρώ ετησίως (64 άτομα σύμφωνα με τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 που προσφέρει η ανωτέρω εταιρεία X 0,4 ώρες ανά άτομο = 25,60 ώρες ετησίως X 10 ευρώ κατά μέσο όρο ανά ώρα που κυμαίνεται το κόστος Τεχνικού Ασφαλείας = 256,00 ευρώ ετησίως). Το ελάχιστο κόστος για την προμήθεια κατάλληλου ιματισμού για το προσωπικό καθαριότητας ανέρχεται στο ποσό των 640,00 ευρώ ετησίως (2 στολές ανά άτομο X 64 άτομα σύμφωνα με τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 που προσφέρει η ανωτέρω εταιρεία X 5 ευρώ κατ' ελάχιστο ανά στολή = 640,00 ευρώ ετησίως) Επιπλέον το κόστος διοικητικής υποστήριξης (διοικητικό προσωπικό που δεν περιλαμβάνεται στην ομάδα έργου για την σύνταξη προγραμμάτων απασχόλησης, γραμματειακής και λοιπής υποστήριξης κ.λ.π.) και το κόστος ασφάλισης αστικής, επαγγελματικής ευθύνης (όρος 2.4.3.2 περ. 6) σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μηδενικό. Το ελάχιστο κόστος των ανωτέρω ανέρχεται στο ποσό των

250,00 ευρώ ετησίως. Επομένως για να θεωρηθεί εύλογο το προσφερόμενο ποσό για το διοικητικό κόστος, δεν μπορεί τούτο για το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της συμβάσεως, να υπολείπεται του ποσού των 2.288,56 ευρώ ετησίως, καθόσον διαφορετικά παραβιάζονται οι ως άνω ρητοί και επί ποινή απόρριψης των προσφορών όροι της διακήρυξης. Στην προκειμένη περίπτωση η εταιρεία ...για διοικητικό κόστος υπολόγισε : παρατίθεται πίνακας Στην προκειμένη περίπτωση, το φυσικό αντικείμενο της συμβάσεως που θα συναφθεί, παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες και ιδιαιτερότητες λόγω των αριθμού αλλά και της διασποράς των εγκαταστάσεων. Ούτω, η σύμβαση που θα συναφθεί καλύπτει θέματα σπουδαιότητας υπηρεσιών και απαιτεί την επιβεβλημένη εμπειρία και υπευθυνότητα του αναδόχου κατά την εκτέλεση των όρων της. Έτσι, ο τελευταίος για να ανταποκριθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις θα πρέπει, όχι απλά να απασχολεί το προσωπικό που ορίζει η διακήρυξη αλλά να διαχειρίζεται συνεχώς προβλήματα που εκ των πραγμάτων θα αναφύονται. Η συνεχής ενασχόληση και επαγρύπνηση για την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών, που, επαναλαμβάνω, λόγω των ιδιαιτεροτήτων της υπό σύναψη συμβάσεως (αριθμός κτιρίων και διασπορά εγκαταστάσεων), θα πρέπει να επιδεικνύει ο ανάδοχος, συνεπάγεται διευρυμένο διοικητικό κόστος και δαπάνες λειτουργικής και οργανωτικής φύσεως, ακόμη και από την έδρα της επιχείρησής του, άμεσα συνεχόμενες με την εκτέλεση της συμβάσεως, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται αυξημένο πλην πραγματικό κόστος παροχής των ειρημένων υπηρεσιών. Ούτω, είναι προφανές ότι το ποσό των 102,79 € μηνιαίως ή 1.233,48 ευρώ ετησίως, που η ως άνω εταιρεία υπολόγισε ως διοικητικό κόστος των επίμαχων υπηρεσιών, δεν επαρκεί να καλύψει το πραγματικό κόστος, το ύψος του οποίου ανέρχεται με βάση τις απαιτούμενες από τη διακήρυξη απαιτήσεις στο ως άνω αναφερόμενο ποσό. Άλλωστε από την οικονομική της προσφορά δεν προκύπτουν στοιχεία που να δικαιολογούν το υπερβολικά χαμηλό αυτό ποσό, ούτε αποδεικνύει ότι συντρέχουν στο πρόσωπό της ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες που να της επιτρέπουν να εκτελέσει τη σύμβαση χωρίς να επιβαρυνθεί με τις ανωτέρω δαπάνες. Συνεπώς, ο προβαλλόμενος λόγος είναι ορισμένος και βάσιμος και δεδομένου, ότι προσδιορίζονται με αυτόν οι δαπάνες

και το ύψος του απαιτούμενου από τους ως άνω όρους της διακήρυξης διοικητικού κόστους, που πρέπει να υπολογιστεί προκειμένου να τηρηθούν οι όροι αυτοί. Με τα δεδομένα αυτά, το προτεινόμενο από την ως άνω εταιρεία ποσό, ως υπολειπόμενο τούτου, δεν είναι εύλογο, κατά την έννοια των όρων της διακηρύξεως, οι οποίοι (όροι) με το προσφερόμενο αυτό ποσό δεν καλύπτονται άλλως παραβιάζοντας με συνέπεια την απόρριψη της προσφοράς. Γ) Ως προς το εργολαβικό κέρδος. Ως εργολαβικό κέρδος η εταιρεία ...υπολόγισε (παρατίθεται πίνακας) Δηλαδή, η ως άνω εταιρεία έχει υπολογίσει ως εργολαβικό κέρδος στο ποσό των 51,39 ευρώ μηνιαίως ή 616,74 ευρώ ετησίως, το οποίο, κατά την έννοια του νόμου και της διακήρυξης δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο.. Όμως σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/20136 οι εταιρείες στις προσφορές τους για εργολαβίες παροχής υπηρεσιών πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Ακόμα σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 1299/2009 Απόφαση της Ε.Α. του ΣτΕ λειτουργικό κόστος μίας επιχείρησης δεν αποτελεί μόνον το κόστος αμοιβής των εργαζομένων, επομένως στην οικονομική της προσφορά θα πρέπει καταρχήν να ενσωματώνεται ένα ποσό, το οποίο αντιστοιχεί στις λοιπές λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, ενώ περαιτέρω θα πρέπει να συνυπολογίζεται και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους (πρβλ ΕΑ 675/2002, ΔΕ 873/2012). Επιπλέον, ως προς το εργολαβικό κέρδος, έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία ότι η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου (πέραν του ελάχιστου εργατικού κόστους και του εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους) πρέπει να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (Ε.Α. ΣτΕ 108/2014, 198, 328/2013, 970/2010, 1257, 1262, 1297, 1299/2009, 272/2008 κ.ά.). Η απαίτηση του νόμου για οικονομική προσφορά με πρόβλεψη και των ως άνω ευλογών ποσοστών διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού οφέλους, αποβλέπει στο να μη τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως, στη σύναψη της οποίας κατατείνει ο διαγωνισμός. Άλλωστε, δεν δύναται να υποστηριχθεί

σοβαρώς, ότι κάποιος συμμετέχει στο διαγωνισμό, χωρίς να αποβλέπει σε εύλογο εργολαβικό όφελος - κέρδος, απλώς, για να εξασφαλίσει εργασία στους απασχολούμενούς του. Με βάση την ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ του οικονομικού φορέα ..., υπολογίζεται το εργολαβικό κέρδος στο ποσό των 51,39 ευρώ μηνιαίως ή 616,74 ευρώ ετησίως, ήτοι υπολογίζεται μηδαμινό εργολαβικό κέρδος! Το ανωτέρω δε ποσό σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι «εύλογο» κατά την έννοια του Νόμου και αν γίνει δεκτό ως τέτοιο θα θέσει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης που τυχόν υπογράψει. Άλλωστε ο ανωτέρω οικονομικός φορέας δεν αποδεικνύει ούτε αιτιολογεί τις εξαιρετικές συνθήκες, συνεπεία των οποίων δικαιολογείται ο υπολογισμός μηδαμινού εργολαβικού οφέλους - κέρδους, ακόμα και στην περίπτωση που ισχυριστεί ότι δήθεν διαμόρφωσε την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του, ενώ η Επιτροπή διενέργειας και Αξιολόγησης του διαγωνισμού, δεν ασχολήθηκε αλλά ούτε αναφέρθηκε στο θέμα του υπερβολικά χαμηλού προσφερόμενου εργολαβικού κέρδους, προκειμένου διασφαλίσει την καλή εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως, στη σύναψη της οποίας κατατείνει ο διαγωνισμός. Συνεπώς η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα ...δεν καλύπτει τις νόμιμες δαπάνες του προκηρυχθέντος έργου και είναι ζημιογόνος κατά την έννοια των διατάξεων του Νόμου και των όρων της διακήρυξης και ως εκ τούτου δεν πρέπει να γίνει δεκτή (Ε.Α. ΣΤΕ 1344/2008, 1090/2006, 393/2013). Τέλος, κατά παγία νομολογία, όταν, ένας οικονομικός φορέας προκειμένου να αιτιολογήσει το ιδιαίτερα χαμηλό ποσό της οικονομικής προσφοράς του για διοικητικό κόστος, εργολαβικό κέρδος και αναλώσιμα επικαλείται ότι διαθέτει υποδομή, εξοπλισμό, σύμβαση παροχής υπηρεσιών γενικώς κ.λπ., οφείλει: Να προβαίνει σε ειδική ανάλυση με την παράθεση συγκεκριμένων υπολογισμών ως προς τη δυνατότητα αξιοποίησεως των παγίων στοιχείων που επικαλείται κατά τρόπο που να είναι δυνατή η εκτέλεση της επίμαχης σύμβασης με το αναφερόμενο στην προσφορά του ποσό. Με δεδομένο ότι για τα πάγια στοιχεία (εξοπλισμός, συμβάσεις διαφόρων ασφαλιστικών καλύψεων κ.λπ.) κατέβαλε ή συνεχίζει να καταβάλλει δαπάνες, οι

οποίες μπορεί μεν να εντάσσονται στο γενικό λειτουργικό κόστος της επιχείρησής του, πλην όμως, κατά μέρος επιμερίζονται σε κάθε σύμβαση που συνάπτει με τους εκάστοτε αναθέτοντες φορείς, άλλως, η σύμβαση που θα συνάψει θα κατέληγε να είναι ζημιογόνος (ΣτΕ Επ.Αν. 287/2020 σκ. 10 και Α.Ε.Π.Π. 1392 - 1393, σκ. 3 για το διοικητικό κόστος της ανακηρυχθείσης αναδόχου στον ετήσιο διαγωνισμό). - Επομένως, ακόμη κι στηριχθεί για την εκτέλεση της επίμαχης συμβάσεως σε γενικές συμβάσεις καλύψεως, με δεδομένο ότι και οι συμβάσεις αυτές έχουν κόστος που επιβαρύνει ανάλογα τον προϋπολογισμό του επίμαχου έργου, αποτελώντας αναγκαστικά και κόστος τούτου και δεν την απαλλάσσει από τη νόμιμη υποχρέωση συνυπολογισμού της στο πραγματικό διοικητικό κόστος του επίμαχου έργου. Κατόπιν τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση που ενέκρινε το πρακτικό και αποδέχθηκε την προσφορά αυτή ως νόμιμη, για το διοικητικό κόστος, είναι πλημμελής ως προς την αιτιολογία αποδοχής της εν λόγω οικονομικής προσφοράς και για το λόγο αυτό πρέπει να ακυρωθεί.

12. Επειδή η αναθέτουσα αρχή κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού και των λόγων της προσφυγής, ισχυρίζεται ότι «III. ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ 1.- Αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί υποχρέωσης απόρριψης των οικονομικών προσφορών των εταιρειών «...» και «...», επειδή δεν έχουν υπολογίσει στην οικονομική τους προσφορά την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%, η Επιτροπή Διαχείρισης της Επιχορήγησης επισημαίνει τα κάτωθι: Στο άρθρο της διακήρυξης 5.1 Τρόπος πληρωμής αναφέρεται ότι «...Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος επί του καθαρού ποσού». Η συγκεκριμένη παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί πραγματικό κόστος για την παροχή υπηρεσίας και δεν μπορεί να επιβαρύνει το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, αλλά αποτελεί προκαταβολή φόρου, η οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013, δεν μπορεί να εξαιρεθεί κατά τη διαδικασία της πληρωμής. Για τον λόγο αυτό αναφέρεται στο άρθρο 5.1 (Τρόπος πληρωμής) της διακήρυξης και όχι στο άρθρο 2.4.4. (Τρόπος σύνταξης

οικονομικών προσφορών) αλλά ούτε και στο παρεχόμενο υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς (Παράρτημα V της διακήρυξης). Σημειώνεται ότι η παρακράτηση φόρου εισοδήματος δεν συνιστά κράτηση υπέρ τρίτων όπως ενδεικτικά οι κρατήσεις υπέρ της ΕΑΑΔΗΣΥ ή της ΑΕΠΠ ή άλλου είδους επιβάρυνση για λογαριασμό του Δημοσίου, αλλά πιστώνεται στον φόρο εισοδήματος του οικονομικού φορέα και εμπίπτει στις φορολογικές υποχρεώσεις του. Με τη λήξη εκάστου οικονομικού έτους χορηγείται από την αναθέτουσα αρχή στον ανάδοχο «Βεβαίωση Παρακρατούμενων Φόρων», η οποία χρησιμοποιείται κατά την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσής του και συμψηφίζεται ο παρακρατηθείς φόρος με τις λοιπές φορολογικές υποχρεώσεις του. Για τους ανωτέρω λόγους, όταν ζητήθηκε την 03/02/2021 μέσω της επικοινωνίας του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ διευκρίνιση από την εταιρεία «...» σχετικά με το αν πρέπει να κοστολογηθεί και υπολογιστεί ο φόρος εισοδήματος 8% ως υπέρ τρίτων κράτηση, δόθηκε απάντηση την 04/02/2021 ότι «...η παρακράτηση φόρου εισοδήματος είναι μέτρο προείσπραξης φόρου και όχι κράτηση υπέρ Δημοσίου ή άλλης Δημόσιας Αρχής. Κατά συνέπεια, οι συμμετέχοντες μπορούν να λάβουν υπόψιν τους κατά την σύνταξη της οικονομικής τους προσφοράς το γεγονός ότι κατά την πληρωμή τους θα αφαιρεθεί το ποσό που αναλογεί στο φόρο που θα παρακρατηθεί και αντιστοιχεί στο 8% επί της καθαρής αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, χωρίς όμως το ποσό αυτό να υπολογισθεί στις κρατήσεις υπέρ Δημοσίου ή τρίτων....». Περαιτέρω ο φόρος εισοδήματος δεν μπορεί να συμπεριληφθεί ούτε στο πεδίο λοιπές επιβαρύνσεις καθόσον δεν αποτελεί οικονομική επιβάρυνση του έργου αλλά φορολογική επιβάρυνση εκάστου φορέα και συνδέεται με την πληρωμή του κάθε τιμολογίου και όχι με την οικονομική προσφορά των συμμετεχόντων. Επομένως, μολονότι ο φόρος εισοδήματος αποδίδεται στο Δημόσιο, δεν αποτελεί πραγματικό κόστος για την παροχή υπηρεσίας αλλά στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται και επομένως, ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό

αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης. Η παραδοχή της αντίθετης άποψης, κατά την οποία η παρακράτηση φόρου εντάσσεται στις επιβαρύνσεις του αναδόχου δημόσιας σύμβασης, που πρέπει να υπολογίζονται στη διαμόρφωση της τιμής της οικονομικής προσφοράς του, προσαυξάνει το συμβατικό αντάλλαγμα της υπηρεσίας, στην παροχή της οποίας αποσκοπεί ο διαγωνισμός και καταλήγει σε αντίστοιχη επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής, καθώς, με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται ο προϋπολογισμός της σύμβασης και δυσχεραίνεται η εξεύρεση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την προκήρυξη του διαγωνισμού (βλ. ΔΕφΑθ 1268/2020). Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή Διαχείρισης της Επιχορήγησης θεωρεί ότι ο ανωτέρω λόγος πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος.

2.- Αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή Διαχείρισης της Επιχορήγησης έπρεπε να καλέσει την εταιρεία «...» να διευκρινίσει την προσφορά της με τις εξής αιτιάσεις: α) ότι το συνολικό προσφερθέν τίμημα είναι ασυνήθιστα χαμηλό επειδή είναι αρκετά κατώτερο από το τίμημα που προσφέρει η προσφεύγουσα, β) ότι το εργολαβικό της κέρδος είναι ασυνήθιστα χαμηλό, γ) ότι το κόστος των αναλωσίμων είναι ασυνήθιστα χαμηλό και δ) ότι το διοικητικό κόστος είναι ασυνήθιστα χαμηλό, η Επιτροπή Διαχείρισης της Επιχορήγησης επισημαίνει τα κάτωθι: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1-3 του άρθρου 88 του Ν 4412/2016 «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των

αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον 6 προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18.».

Περαιτέρω σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.4.4 της με αρ. πρωτ. 166-04-01-2021 διακήρυξης - Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών «...Εάν στο διαγωνισμό οι προσφερόμενες τιμές είναι υπερβολικά χαμηλές, θα ζητείται εγγράφως η αιτιολόγηση της σύνθεσης της προσφοράς πριν την απόρριψή της σύμφωνα με το Ν. 4412/2016. Η εξακρίβωση της σύνθεσης της προσφοράς θα γίνεται με την παροχή διευκρινίσεων εκ μέρους του υποψηφίου αναδόχου (επαλήθευση προσφοράς). Εάν και μετά την παροχή των στοιχείων για την επαλήθευση της προσφοράς ο υπολογισμός του εργατικού κόστους ή οι προσφερόμενες τιμές δεν είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της διακήρυξης ή κριθούν ως υπερβολικά χαμηλές, η προσφορά θα απορρίπτεται...».

Ακολούθως, σύμφωνα και με τα όσα εκτίθενται στις 349/2018 (σκέψεις 28 και 29), 726/2018 (σκέψεις 42 και 43) και 59/2020 (σκέψεις 37 και 38) αποφάσεις της ΑΕΠΠ «Επειδή, η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, Τ -570/13,

EU:T:2016:40, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 866/2008 και ΔΕφαΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου). Επειδή, περαιτέρω, έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. 7 Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, TO3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής, T-148/04, Eu:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50' της 11 ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής,

T-121/08, Eu:T:2010:183, σκέψη 72' της 5ης Νοεμβρίου 2014, *Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής*, T-422/11, Eu:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, *European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, T-698/14, μη δημοσιευθείσα, Eu:T:2016:476, σκέψη 59]. Επιπλέον σύμφωνα και με τα όσα εκτίθενται στην παρ. 3 της σκέψης 43 της 726/2018 απόφασης της ΑΕΠΠ «Ειδικότερα, σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. Η χρήση του ρήματος «φαίνονται» σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή η αναθέτουσα αρχή οφείλει μόνο να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως.». Περαιτέρω δε σύμφωνα με τα όσα εκτίθενται στην 259/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ «50. Επειδή, εφόσον τα προσδιοριστικά στοιχεία που επιδρούν στη διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους δεν ορίζονται στο οικείο νομοθετικό πλαίσιο, ο καθορισμός του ανάγεται στην ευχέρεια του κάθε διαγωνιζόμενου να οργανώνει κατά τρόπο θεμιτό την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, σχετίζεται δε με τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο. (βλ. ΔΕφαΘ 86/2019, ΔΕφαΘ 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣΤΕ 105/2015, 263/2011, 139/2011). Η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν της

την τρέχουσα περίοδο δημοσιονομικής κρίσης αλλά και το ότι το εργοδοτικό όφελος δεν είναι πάντα δυνατόν να αποτιμηθεί χρηματικά μέσα στα στενά όρια μιας οικονομικής προσφοράς (ΔΕφΑθ 873/2012). ... 53. Επειδή, ακόμη, από τη διάταξη του άρθρου 68 του Ν.3863/2010 συνάγεται ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών. Περαιτέρω, δε, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου πρέπει να περιλαμβάνει και εύλογο διοικητικό (λειτουργικό) κόστος, καθώς επίσης να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΕΑ ΣτΕ 108/2014, 328/2013, 198/2013, 187/2013, 76/2013 πρβλ. 97012010, 1262, 1297, 1299/2009, 1262/2009 κ.ά)....». Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι για να υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγξει την αξιοπιστία των προσφορών που υποβάλλονται σε ένα διαγωνισμό πρέπει να υπάρχουν σαφείς αμφιβολίες ως προς αυτές, δημιουργώντας την υποψία ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλές, συναρτώντας τες με τη φύση της προσφοράς και εν γένει της επίμαχης παροχής. Ειδικό κριτήριο δε για την διαπίστωση των ανωτέρω καθίσταται η σύγκριση των υποβληθεισών προσφορών με προσφορές που κατατέθηκαν σε προγενέστερους διαγωνισμούς παρόμοιου, πολλώ δε μάλλον ίδιου, αντικειμένου. Στην προκειμένη περίπτωση η πίστωση που εγκρίθηκε με την ...(ΑΔΑ: ...) απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης της Επιχορήγησης του άρθρου 64 Ν. 3900/2010 της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των πεντακοσίων ενενήντα πέντε χιλιάδων εννιακοσίων έξι ευρώ και εβδομήντα οκτώ λεπτών (595.906,78 €), συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 480.569,98 € ΦΠΑ : 115.336,80 €) και με αυτή ως ανώτατη προσφερόμενη τιμή προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός με αριθμό συστήματος ... και με αρ. πρωτ. ...διακήρυξης. Οι προσφορές που κατατέθηκαν στον διαγωνισμό και κρίθηκαν παραδεκτές και στα δύο στάδια αξιολόγησης, ήτοι στο στάδιο αξιολόγησης του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και στο στάδιο αξιολόγησης του φακέλου «Οικονομική Προσφορά», είχαν τις εξής τιμές: Α/Α ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ Φ.Π.Α. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ 1 ... 414.991,00 € 99.597,84 € 514.588,84 €. 2 ... 437.759,97

€ 105.062,39 € 542.822,36 €. 3 ...453.253,60 € 108.780,86 € 562.034,46 €. 4 ...471.360,00 € 113.126,40 € 584.486,40 € Σημειώνεται ότι ο προηγούμενος διαγωνισμός που διεξήχθη με την ίδια διαδικασία πραγματοποιήθηκε το 2018. Η πίστωση που είχε τότε εγκριθεί για το ίδιο αντικείμενο σύμβασης ανερχόταν στο ποσό των πεντακοσίων είκοσι επτά χιλιάδων τετρακοσίων τριάντα οκτώ ευρώ και εξήντα οκτώ λεπτών (527.438,68 €) συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 425.353,77 € ΦΠΑ : 102.084,91 €). Οι προσφορές που κατατέθηκαν στον διαγωνισμό και κρίθηκαν παραδεκτές και στα δύο στάδια αξιολόγησης, ήτοι στο στάδιο αξιολόγησης του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και στο στάδιο αξιολόγησης του φακέλου «Οικονομική Προσφορά», είχαν τις εξής τιμές: 1 ...399.474,12€ 95.873,79€ 495.347,91€ 2 ... 402.948,00€ 96.707,52€ 499.655,52€ 3 ...418.560,00€ 100.454,40€ 519.014,40€ Η Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση των υποβληθεισών οικονομικών προσφορών αφού έλαβε υπόψη α) τα στοιχεία της συγκεκριμένης διακήρυξης β) το ποσό της εγκριθείσας πίστωσης, γ) τα οικονομικά στοιχεία των εταιριών «...», «...», «...» και «...», δ) την τρέχουσα σύμβαση καθαριότητας που υπογράφηκε μεταξύ της Επιτροπής Διαχείρισης της Επιχορήγησης και της προηγούμενης αναδόχου «...», με το ίδιο αντικείμενο υπηρεσιών, η οποία είχε ως συνολικό τίμημα το ποσό των 522.810,88 € (καθαρή αξία 421.621,68 €), κατ' απόκλιση από την αρχική προσφορά της στον διαγωνισμό λόγω της αναπροσαρμογής του ημερομισθίου με την 4241/127/30-01-2019 – ΦΕΚ 173/30-01-2019), που εκδόθηκε μετά την ανάρτηση της διακήρυξης του διαγωνισμού και κατ' επέκταση τον υπολογισμό της εγκριθείσας πίστωσης, δεν είχε αμφιβολίες σχετικά με την αξιοπιστία της προσφοράς τόσο της προσωρινής αναδόχου, όσο και των λοιπών συμμετασχουσών εταιριών και δεν εκτίμησε τις προσβαλλόμενες με την επίδικη προσφυγή προσφορές ως ασυνήθιστα χαμηλές, ώστε να ανακύψει υποχρέωσή της να ζητήσει τις δέουσες διευκρινίσεις, ως προς τη σύνθεση των επιμέρους κονδυλίων έκαστης προσφοράς, ιδίως από τη στιγμή που το εργατικό κόστος ήταν σύμφωνο με τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Εξάλλου, από τους ανωτέρω πίνακες προκύπτει ότι οι τελικώς προσφερόμενες τιμές από τις συμμετέχουσες

εταιρείες έχουν αποκλίσεις από την αρχικώς προϋπολογισθείσα πίστωση και αυτό είναι λογικό καθόσον για την προκήρυξη ενός διαγωνισμού υπολογίζεται το ανώτατο όριο παραδεκτής προσφοράς για τη σύναψη σύμβασης. Σημειώνεται ότι ο ορισμός ενός ανώτατου ορίου προσφοράς σε ένα διαγωνισμό δεν καθιστά αυτομάτως προσήκουσα την προσφορά εκείνη που πλησιάζει περισσότερο στο ποσό αυτό, ούτε αυτομάτως ασυνήθιστα χαμηλά την προσφορά που διαφοροποιείται προς το έλασσον συγκριτικά με το προϋπολογιζόμενο ποσό, ιδίως όταν η διαφοροποίηση δεν έγκειται σε ανελαστικές δαπάνες (μισθολογικό κόστος, ασφαλιστικές εισφορές κλπ) αλλά στο εργολαβικό κέρδος, στο κόστος των αναλωσίμων και στο διοικητικό κόστος, ήτοι κονδύλια που συνάπτονται με τον επιχειρηματικό κίνδυνο και την εν γένει οικονομική οργάνωση των συμμετεχουσών εταιριών. Προς επίρρωση δε αυτού αρκεί να αναφερθεί ότι η τρέχουσα σύμβαση εκτελέστηκε και εξακολουθεί να εκτελείται προσηκόντως παρόλο που η εν λόγω εταιρεία είχε την χαμηλότερη τιμή και όχι την πιο κοντινή στην προϋπολογισθείσα πίστωση. Συνεπώς, κατά την άποψη της Επιτροπής Διαχείρισης της Επιχορήγησης ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή όφειλε να καλέσει την εταιρία «...» να διευκρινίσει την προσφορά της με την αιτιολογία ότι αυτή φαινόταν ασυνήθιστα χαμηλή, πρέπει ν' απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος και παρελκυστικά προβαλλόμενος. Με βάση τα ανωτέρω θεωρούμε ότι η από 31-3-2021 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «...» κατά της υπ' αριθ. ...(ΑΔΑ: ...) απόφασής μας (σχ. αρ. πρακτικού 5/22-3-2021) είναι στο σύνολό της απορριπτέα.

13. Επειδή ο α' παρεμβαίνων κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού, και θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος του ισχυρίζεται ότι «Παρόλο που στην τιμή της προσφοράς μας θα μας συνέφερε οικονομικά να συμπεριληφθεί επιπλέον ποσοστό 8% επί της προσφερόμενης τιμής, εντούτοις συμμορφούμενοι πλήρως με την νομοθεσία και την νομολογία Δικαστηρίων, εφαρμόσαμε εν προκειμένω την Απόφαση 923/2020 της ΑΕΠΠ η οποία εξεδόθη εναρμονισμένη με την πρόσφατη απόφαση 1268/2020 ΔΕφΑθ, η οποία αναφέρει επι λέξη τα εξής: ΑΕΠΠ 923/2020: «.....Κατά την άποψη του Προέδρου, ωστόσο, του

επιληφθέντος Κλιμακίου, Κωνσταντίνου Κορομπέλη, η παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί νόμιμη κράτηση υπέρ δημοσίου ή τρίτων καθώς υπολογίζεται διακριτά και εκ των υστέρων στο καθαρό ποσό της αξίας των υπηρεσιών μετά την αφαίρεση των κρατήσεων υπέρ δημοσίου ή τρίτων και επιστρέφεται στον ανάδοχο ή συμψηφίζεται με την εκκαθάριση της δήλωσής του, ο οικονομικός φορέας νομίμως δεν οφείλει όπως αναφέρει στο ξεχωριστό πεδίο για τις νόμιμες υπέρ δημοσίου και τρίτων κρατήσεις της οικονομικής του προσφοράς και τον φόρο εισοδήματος, ποσοστού 8%, αφού η εν λόγω παρακράτηση δεν αποτελεί κράτηση υπέρ τρίτων, κατά τα προαναφερόμενα, αλλά φορολογική υποχρέωση εκάστου φορολογούμενου (ΑΕΠΠ 1148/2018). Τούτο διότι, η προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του αναδόχου, έχει προσωρινό χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί. Εξάλλου, όπως έχει κριθεί (ΔΕφΑΘ 1268/2020), η ενεργούμενη παρακράτηση για τον προκαταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, μολονότι αποδίδεται στο Δημόσιο, αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογούμενου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται και επομένως, ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης. Η παραδοχή της αντίθετης άποψης, κατά την οποία η παρακράτηση φόρου εντάσσεται στις επιβαρύνσεις του αναδόχου δημόσιας σύμβασης, που πρέπει να υπολογίζονται στη διαμόρφωση της τιμής της οικονομικής προσφοράς του, προσαυξάνει το συμβατικό αντάλλαγμα της υπηρεσίας, στην παροχή της οποίας αποσκοπεί ο διαγωνισμός και καταλήγει σε αντίστοιχη επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής, καθώς, με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται ο προϋπολογισμός της σύμβασης και δυσχεραίνεται η εξεύρεση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την προκήρυξη του διαγωνισμού. Ενόψει αυτών κατά την ίδια άποψη, εφόσον δεν

υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη στη διακήρυξη του κρίσιμου διαγωνισμού ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να εμπεριέχουν το ως άνω ποσοστό φόρου εισοδήματος, που παρακρατείται κατά την πληρωμή του αναδόχου, δε συντρέχει λόγος αποκλεισμού των διαγωνιζόμενων, ο οποίος δεν συμπεριέλαβε την παρακράτηση φόρου στην τιμή της οικονομικής προσφοράς του....».

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΔΕ ΟΤΙ ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΜΑΧΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, επομένως εφαρμόζονται σε κάθε διαγωνισμό που διενεργείται από την ημερομηνία δημοσίευσης αυτών και έπειτα, άρα και στον υπό κρίση.. Εν προκειμένω, **ΜΕ ΔΕΔΟΜΕΝΟ** ότι η ως άνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (ΔΕφαθ 1268/2020) είναι η πιο πρόσφατη αμετάκλητη απόφαση **ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ** επί Αιτήσεως Ακυρώσεως **ΚΑΙ ΟΧΙ** επί αιτήσεως αναστολής, **ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΕΚΔΟΘΕΙ** και η ΑΕΠΠ με επόμενες αποφάσεις της εναρμονίστηκε πλήρως με αυτήν, **ΑΛΛΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΟΤΙ** η Διακήρυξη στο άρθρο «2.4.4» **ΟΥΔΕΜΙΑ ΡΗΤΗ ΑΝΑΦΟΡΑ** κάνει για την παρακράτηση φόρου εισοδήματος ενώ στο άρθρο «5.1.2» της Διακηρύξεως σε διακριτά χωριστή παράγραφο χωρίς να συνδέει με τα προηγούμενα, αναφέρει «Με κάθε πληρωμή, θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος αξίας 8% επί του καθαρού ποσού (άρθρο 64 Ν.4172/2013)....», όπου το άρθρο 64 του Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α'167), **ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΡΗΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΜΟΝΟ** στην παρακράτηση φόρου κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής, ήτοι **ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΑΣΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΑΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ,** **ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΣΑΦΕΣ ΟΤΙ,** στη διακήρυξη του κρίσιμου διαγωνισμού, δεν υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να εμπεριέχουν το ως άνω ποσοστό φόρου εισοδήματος, ως εκ τούτου, η Αναθέτουσα Αρχή, βασίμως έκανε δεκτή την προσφορά μας, μη έχοντας συμπεριλάβει στην τιμή μας επιπλέον ποσοστό 8%, ερμηνεύοντας ορθώς τους όρους της διακήρυξης βάσει

την πλέον πρόσφατη νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων αλλά και της ΑΕΠΠ. Επίρρωση τούτου ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΥΤΙΚΟ γεγονός αποτελεί ότι, η εταιρεία μας, είχε αποστείλει στην αναθέτουσα **το με αρ. πρωτ. ...αίτημα για παροχή διευκρινίσεων, ζητώντας να διευκρινιστεί αν θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην οικονομική προσφορά η εν λόγω παρακράτηση φόρου, όπου στην απάντηση της με αρ. πρωτ 1304/04.02.2021, αναφέρει:**

«Σας διευκρινίζουμε ότι: 1) Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία καθώς και με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.12 της την με αριθ. πρωτ. ...Διακήρυξης οι υπέρ τρίτων κρατήσεις και οι περαιτέρω επιβαρύνσεις τους (τέλη – εισφορές) είναι οι κάτωθι: α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης, Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) (άρθρο 375 παρ.7 ν.4412/2016, όπως τροπ. με άρθρο 44 ν.4605/2019 και ισχύει). β) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016). γ) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, στην περίπτωση που η σύμβαση συναφθεί μετά την έκδοση της σχετικής Κ.Υ.Α. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος είναι μέτρο προείσπραξης φόρου και όχι κράτηση υπέρ Δημοσίου ή άλλης Δημόσιας Αρχής. Κατά συνέπεια, οι συμμετέχοντες μπορούν να λάβουν υπόψιν τους κατά την σύνταξη της οικονομικής τους προσφοράς το γεγονός ότι κατά την πληρωμή τους θα αφαιρεθεί το ποσό που αναλογεί στο φόρο που θα παρακρατηθεί και αντιστοιχεί στο 8% επί της καθαρής αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, χωρίς όμως το ποσό αυτό να υπολογισθεί στις κρατήσεις υπέρ

Δημοσίου ή τρίτων». Από την παραπάνω Διευκρίνιση της αναθέτουσας, η οποία κατά πάγια νομολογία αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης που διέπει τον διαγωνισμό, προκύπτει πως, η εταιρεία μας, σε πλήρη ταύτιση με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και τις διευκρινίσεις της αναθέτουσας, νομίμως δεν συμπεριέλαβε στις κρατήσεις υπέρ δημοσίου ή τρίτων της οικονομικής προσφοράς της την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8%. Βάσει όλων των ανωτέρω, καθίσταται σαφές και αποδεικνύεται νόμιμα και τεκμηριωμένα ότι, ο αντίστοιχος λόγος της υπό κρίση προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αντίθετος με την διακήρυξη, τον Νόμο αλλά και την πλέον πρόσφατη νομολογία, δεδομένου ότι και η διαπλαστική ενέργεια των ακυρωτικών αποφάσεων της διοικητικής δίκης, δημιουργεί μια νέα νομική κατάσταση, δημιουργώντας, τροποποιώντας ή καταργώντας δίκαιο, που πρέπει, κατά νομοθετική βούληση, να αναγνωρισθεί ως αναμφισβήτητο ακριβώς λόγω της, σύμπραξης σ' αυτήν της δικαστικής εξουσίας (Βλ. παράγραφο 1 του άρθρου 50 π.δ.18/1989, Τσάτσος, Η αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣΤΕ, Εκδόσεις Σάκκουλα 1971), αλλά επειδή και η ίδια η ΑΕΠΠ δεσμεύεται τόσο από τις αποφάσεις των Δικαστηρίων (ήτοι την ΔΕφαΘ 1268/2020) όσο και από τις Αποφάσεις της (μεταξύ πολλών ΑΕΠΠ 923/2020, 286/2021, 334/2021). Η αντίθετη δε άποψη, η οποία στην ουσία επιβάλλει στις Αναθέτουσες αρχές να δέχονται, παρόλο που δεν το απαιτεί η διακήρυξη, την υποχρέωση συμπερίληψης στην τιμή της προσφοράς της παρακράτησης της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος 8% και μάλιστα αδιαστίκτως αν το συγκεκριμένο κονδύλιο αναγράφεται ή όχι στους Πίνακες /έντυπα της οικονομικής προσφοράς που παρατίθενται στην διακήρυξη, επειδή δήθεν «αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση της προμήθειας και υπαγορεύεται προφανώς από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης», προφανώς προβάλλεται πλέον αβάσιμα και έχει ήδη αναθεωρηθεί διότι εκπορεύεται από προγενέστερη νομολογία η οποία έχει ήδη τροποποιηθεί με πρόσφατη και η όποια εμμονή στην άποψη αυτή αποτελεί

αθέμιτη παρέμβαση στους ρητούς και σαφής όρους της διακήρυξης με την επιβολή υποκειμενικών κριτηρίων και προσδίδει όχι αντικειμενικότητα, αλλά σύγχυση, επιπλέον ασάφεια και ανασφάλεια δικαίου. Προς απόδειξη της συμμόρφωσης της ΑΕΠΠ αποτελεί και μία εκ των πρόσφατων αποφάσεων αυτής, με αριθμό 334/2021, της οποίας το σκεπτικό έχει ως εξής: «...9. Επειδή, από τις προδιαληφθείσες διατάξεις του Νόμου και της Διακήρυξης προκύπτει ότι η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής για παροχή υπηρεσιών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης, υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των κρατήσεων που προβλέπεται ότι βαρύνουν την προσφορά του αναδόχου. Στην υπό κρίση περίπτωση, από το περιεχόμενο της Διακήρυξης, που παρατέθηκε στη σκέψη 8 της παρούσας, ορίζεται αναφορικά με τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών προσφορών ότι αυτές πρέπει να συμπληρωθούν σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II και δεν προβλέπεται σ' αυτή ή στο οικείο υπόδειγμα στο οποίο παραπέμπει, ότι οι υποψήφιοι ανάδοχοι υποχρεούνται να περιλάβουν στην προσφερόμενη τιμή για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών, πέραν των υπέρ του δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, και κάθε άλλη επιβάρυνση κατά την κείμενη νομοθεσία, ώστε, θεωρουμένης, ενδεχομένως, ως τέτοιας και της ως άνω παρακράτησης, να ανακύπτει ζήτημα απόρριψης της οικονομικής προσφοράς η οποία δεν συμπεριλαμβάνει αντίστοιχο ποσό, λόγω παραβίασης των όρων της Πρόσκλησης. **Και ναι μεν στη ως άνω Διακήρυξη, υπό τον τίτλο «Τρόπος Πληρωμής - Κρατήσεις», αναφέρεται, μετά την παράθεση των κρατήσεων που επιβαρύνουν τον ανάδοχο, ότι κατά την πληρωμή του αναδόχου θα παρακρατείται φόρος εισοδήματος 8%, η διάταξη, όμως, αυτή και μόνο, δεδομένου ότι δεν ρυθμίζει τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών προσφορών, δεν πιθανολογείται σοβαρά ότι αρκεί για να θεμελιώσει υποχρέωση προσδιορισμού της προσφερόμενης τιμής κατόπιν συνυπολογισμού της σχετικής παρακράτησης φόρου εισοδήματος (βλ. ΔΕΦΑΘ 360/2020). Τούτο, πέραν και ανεξαρτήτως αν η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% συνιστά κράτηση υπέρ του Δημοσίου (πρβλ.**

ΔΕΦΑΘ 10/2020, 80/2020) και επιβάρυνση την οποία οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό έχουν υποχρέωση να υπολογίσουν και να περιλάβουν στην οικονομική τους προσφορά, διακριτώς ή μη (βλ. ΔΕΦΘεσ. 93/2020, 17/2020, 26/2019) ή δεν αποτελεί νόμιμη κράτηση υπέρ δημοσίου ή τρίτων - καθώς υπολογίζεται διακριτά και εκ των υστέρων στο καθαρό ποσό της αξίας των υπηρεσιών μετά την αφαίρεση των κρατήσεων υπέρ δημοσίου ή τρίτων και επιστρέφεται στον ανάδοχο ή συμψηφίζεται με την εκκαθάριση της δήλωσής του - αλλά φορολογική υποχρέωση εκάστου φορολογούμενου (ΑΕΠΠ 1148/2018) και ο οικονομικός φορέας δεν οφείλει όπως αναφέρει στο ξεχωριστό πεδίο για τις νόμιμες υπέρ δημοσίου και τρίτων κρατήσεις της οικονομικής του προσφοράς και τον φόρο εισοδήματος, ποσοστού 8% (ΔΕΦΑΘ 1268/2020, 360/2020). Ενόψει αυτών και εφόσον η εν λόγω παρακράτηση φόρου δεν περιλαμβάνεται, πάντως, ούτε μεταξύ των κρατήσεων που παρατίθενται στην ίδια Διακήρυξη ως βαρύνουσες τον ανάδοχο και δεν υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη σε αυτήν ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν να εμπεριέχουν το ως άνω ποσοστό φόρου εισοδήματος, που παρακρατείται κατά την πληρωμή του αναδόχου, δε συντρέχει λόγος αποκλεισμού διαγωνιζόμενου, ο οποίος δεν συμπεριέλαβε την παρακράτηση φόρου στην τιμή της οικονομικής προσφοράς του....».Εξάλλου, κατά την έννοια των διατάξεων του ν.4412/2016, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής για παροχή υπηρεσιών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης, υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των κρατήσεων που προβλέπεται ότιβαρύνουν την προσφορά του αναδόχου. Η παρακράτηση φόρου αποτελεί μέρος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, από τον οποίο προεισπράττεται το σχετικό ποσό, ενώ στη συνέχεια, κατά την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται στο φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται σε βάρος του επί των κερδών ή του καθαρού εισοδήματος ανάλογα αν πρόκειται για νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Κατά συνέπεια, η παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί κράτηση υπέρ του Δημοσίου, ούτε εμπίπτει στην έννοια της

επιβάρυνσης της αξίας της υπηρεσίας που παρέχεται από τον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης. Τούτο διότι η προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του αναδόχου, έχει προσωρινό χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί. Άλλωστε, όπως έχει κριθεί (ΕΣ Ολομ.807/1997, ΕΣ Τμήμα Ι 460/2016 κ.α.), η ενεργούμενη παρακράτηση για τον προκαταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, μολονότι αποδίδεται στο Δημόσιο, αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται. Επομένως, ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης (ΑΕΠΠ 286/2021, ΔεφΑθ 1268/2020). ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ, καθίσταται πλέον σαφές ότι, η υπό κρίση προσφυγή κατά το σκέλος που στρέφεται κατά της προσφοράς της εταιρείας μας, είναι απαράδεκτη, προδήλως αβάσιμη και καταχρηστική και πρέπει να απορριφθεί. ΕΠΕΙΔΗ, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας που στρέφονται κατά τη δικής μας εταιρείας είναι αβάσιμοι, εντελώς απαράδεκτοι, προσχηματικοί και καταχρηστικοί.

14. Επειδή ο β παρεμβαίνων κατόπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού και θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος του, παραθέτει τις διατάξεις του άρθρου 68 ν. 3863/2010, ισχυρίζεται ότι Υπό το δεδομένο ότι ούτε στη διακήρυξη του διαγωνισμού. αλλά ούτε και στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010. δεν ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό για τα αναλώσιμά το διοικητικό κόστος και το εργολαβικά κέρδος (βλ.και VI Τμ. ΕΣ 6175/2015, 3071/2014, 2998/2014, 4410/2013, 2653/2012, 1724/ 2012, 1723/2012, 1664/2012), είναι προφανές ότι, με σκοπό ακριβώς ιην ανάπτυξη ανταγωνισμού, το εκτιμώμενο κόστος αναλωσίμων και το

εονολαβικό όφελος μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες και τις (θεμιτές πάντως) επιχειρηματικές επιδιώξεις κάθε υποψηφίου. ο οποίος είναι ελεύθερος να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του. αναλαμβάνοντας και το Βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του, σε συνδυασμό και με ενδεχόμενες ιδιαίτερα ευνοϊκές περιστάσεις, υπό τις οποίες τελεί κατά την παροχή των υπηρεσιών του (πρβλ. ΔΕφΑθ 810/2012, ΔΕφΛαρ 19/2011, VI Τμ. ΕΣ 2090/2011, ΑΕΠΠ 556-557/2020 κ.ά.). Λόγου χάρη, ο διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας δύναται να επικαλεστεί για τη δικαιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του, τη διάθεση αποθεμάτων αναλωσίμων ή υπολοίπων από γενικές και μεγάλου όγκου παραγγελίες αναλωσίμων, των οποίων το κόστος έχει τυχόν ήδη αποσβεσθεί στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων ή έχει ενσωματωθεί στην κοστολόγηση άλλων συμβάσεων (δημοσίων ή ιδιωτικών) ή έχει, σε κάθε περίπτωση, αποπληρωθεί ήδη προ της επίδικης προσφοράς του, με αποτέλεσμα να έχει επιβαρυνθεί με αυτό χωρίς, όμως, να τα έχει χρησιμοποιήσει και να παραμένουν αναξιοποίητα (ΕλΣυν VI Τμ. 240/2007). **Η εταιρεία μας, σε πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης και το νόμο, υπέβαλλε τον πίνακα οικονομικής προσφοράς, στον οποίο περιλαμβάνονται και υπολογίζονται απολύτως διακριτά ποσά, που αντιστοιχούν στο διοικητικό κόστος (1.233.48€), στο εργολαβικό κέρδος (616,74€) και στο κόστος αναλωσίμων (2.055.800 ήτοι σε απολύτως εύλογα ποσά και σε καμία περίπτωση μηδαμινά. ïv]** Ενόψει του γεγονότος, ότι στη διακήρυξη του διαγωνισμού, αλλά και στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 **δεν ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό για τα αναλώσιμα και το διοικητικό κόστος, υπολογίσαμε κατά την ελεύθερη κρίση μας, δεδομένου και του σκοπού μας προς επέκταση της παροχής των υπηρεσιών μας σε ακόμη περισσότερους φορείς του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα και λαμβανομένων υπόψη, των ευνοϊκών για την εταιρεία μας συνθηκών, το αντίστοιχο κόστος αναλωσίμων και το διοικητικό κόστος, το οποίο ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΟ και το οποίο είναι ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΕΥΛΟΓΟ.**

Ειδικότερα, η εταιρεία μας τυγχάνει, μία πολύ μεγάλη εταιρεία στον χώρο του καθαρισμού και της απολύμανσης, η οποία είναι άρτια οργανωμένη και στο προσωπικό της, είναι ενταγμένα ικανά και έμπειρα στελέχη τα οποία επί σειρά ετών είχαν ασκήσει και συνεχίζουν να ασκούν με επιτυχία τα καθήκοντα λειτουργίας, εποπτείας και συντονισμού έργων καθαριότητας διάφορων μεγάλων έργων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Το στοιχείο αυτό αποτελεί πρόσθετη εγγύηση για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων και υλικών πόρων της εταιρίας μας, που θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες του έργου, συμβάλλοντας ουσιωδώς και από την άποψη αυτή, στη μείωση του λειτουργικού κόστους της σύμβασης. Η εταιρεία μας είναι άρτια οργανωμένη και έχει επανδρωθεί με το απαιτούμενο διοικητικό προσωπικό, αλλά και με έμπειρο και κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό υλοποίησης, επαρκές για τις ανάγκες των έργων που αναλαμβάνουμε. Διαθέτουμε ικανά στελέχη και αυτοτελή τμήματα που καλύπτουν αφενός τις εξειδικευμένες και διαρκώς εξελισσόμενες ανάγκες της εσωτερικής λειτουργίας της εταιρείας (διευθύνων σύμβουλος, διοικητικός διευθυντής, διευθυντής παροχής υπηρεσιών καθαρισμού, διευθυντής προσωπικού, νομικό τμήμα, εμπορικό τμήμα, λογιστήριο, εκπαιδευτικό κέντρο) και αφετέρου τις ανάγκες για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση των υπηρεσιών καθαρισμού και υλοποίηση των έργων (διευθυντής υπηρεσιών καθαρισμού, διευθυντής προσωπικού, επόπτες καθαρισμού). Λόγω δε της ύπαρξης ιδιαίτερα πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας ήδη καλύπτονται από την εκτέλεση πλείστων έργων, που ήδη έχουμε αναλάβει, η εταιρεία μας για το υπό κρίση έργο δεν θα χρειαστεί να προσλάβει επιπλέον προσωπικό ούτε να καλύψει νέες δαπάνες εργασίας και διοικητικής λειτουργίας επιπλέον των ήδη διοικητικών υπευθύνων και των ήδη καλυμμένων και εξοφλημένων διοικητικών δαπανών από τις παράλληλες ήδη αποπληρωμένες παρασχεθείσες υπηρεσίες της εταιρείας μας σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Η Εταιρεία μας, εμφανίζει επί σειρά ετών μια σταθερά υψηλή πορεία ως προς τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ιδίου αντικειμένου που της ανατίθεται, από μεγάλα έργα δημοσίων και ιδιωτικών φορέων και, αντιστοίχως, ως προς το

ύφους του κύκλου εργασιών της (ενδεικτικά: 2016: 11.455.519,04€, 2017: 12.045.123,94€, 2018: 11.945.160,05€, 2019: 13.093.828,40€, 2020: 11.667.358,36€) και επιθυμεί να επεκτείνει τη δραστηριότητά της, με την παροχή των υπηρεσιών της, σε όσο το δυνατόν περισσότερους φορείς του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα. Δεδομένου λοιπόν ότι, η Εταιρεία μας διαθέτει και εκτελεί επί σειρά ετών, συμβάσεις μεγάλου οικονομικού αντικειμένου (π.χ. σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις του ..., Όμιλος ..., Ολυμπιακό αθλητικό κέντρο ... "... (...), ..., ..., ..., ..., Νοσοκομείο ..., Υπουργείο ..., Υπουργείο ...κλπ.) για τις οποίες έχουν γίνει - και συνεχίζουν να γίνονται - εκτεταμένες παραγγελίες υλικών, αναλωσίμων και εξοπλισμού, οι προμηθευτές από τους οποίους εφοδιάζεται με τα αναλώσιμα, προσφέρουν εξαιρετικές, πρόσθετες εκπτώσεις για τη διατήρηση της συνεργασίας τους με την Εταιρεία μας. Συνεπώς, το πραγματικό ποσό που θα έχει στη διάθεσή της η Εταιρεία μας για την κάλυψη του κόστους απορρυπαντικών, αναλωσίμων, ειδών ατομικής υγιεινής, εξοπλισμού και επισκευής - συντήρησης αυτού, δεν είναι μόνο το ποσό που αναφέρεται στο σχετικό πίνακα ανάλυσης της οικονομικής μας προσφοράς, αλλά και το ποσό που έχει επιτύχει από την άμεση παροχή έκπτωσης λόγω ύφους αγορών («τζίρου») από τους προμηθευτές της. Περαιτέρω δε, η εταιρεία μας, διαθέτει πλεόνασμα αναλωσίμων υλικών (βλέπε συνημμένα τιμολόγια) και εξοπλισμού καθαρισμού, από την εκτέλεση προηγούμενων παρασχεθεισών υπηρεσιών, σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, η αξία των οποίων έχει ήδη αποσβεσθεί και τα οποία είναι διαθέσιμα στις δύο αποθήκες της εταιρείας μας (περίπου 1000τ.μ) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο έργο της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των κτηρίων που στεγάζονται τα διαχυτικά κτίρια που αναφέρονται στη Διακήρυξη. Τα ανωτέρω δεδομένα, είναι εμφανές ότι συνιστούν, εξαιρετικά ευνοϊκή συνθήκη κατά την έννοια του άρθρου 88 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και ένεκα αυτού, η Εταιρεία μας είχε τη δυνατότητα να μειώσει το κόστος των αναλωσίμων στην οικονομική της προσφορά, διασφαλίζοντας παράλληλα την ομαλή υλοποίηση του έργου, με πλήρη κάλυψη των συμβατικών υποχρεώσεων. ν] Η Εταιρεία μας, συμμορφούμενη πλήρως προς τους όρους

της διακηρύξεως της προκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, υπέβαλε απολύτως σαφή οικονομική προσφορά, σύμφωνα με το υπόδειγμα και περιέλαβε ανάλυση της οικονομικής προσφοράς, με τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει (αριθμός εργαζομένων, συλλογική σύμβαση εργασίας, ύψος προϋπολογισμένου ποσού αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών, διοικητικού κόστους παροχής υπηρεσιών κ.λπ.). Επίσης, στην οικονομική μας προσφορά έχουν υπολογιστεί, εκτός άλλων, απολύτως διακριτά ποσά, που αντιστοιχούν στο διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό μας όφελος. Εξάλλου, υπό το δεδομένο που αναφέρουμε και ανωτέρω, ήτοι ότι στη διακήρυξη του διαγωνισμού, αλλά και στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 δεν ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό (βλ. και VI Τμ. ΕΣ 6175/2015, 3071/2014, 2998/2014, 4410/2013, 2653/2012, 1724/ 2012, 1723/2012, 1664/2012), είναι προφανές ότι, με σκοπό ακριβώς την ανάπτυξη ανταγωνισμού, το εκτιμώμενο διοικητικό κόστος, κόστος αναλωσίμων και εργολαβικό όφελος μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες και τις (θεμιτές πάντως) επιχειρηματικές επιδιώξεις κάθε υποψηφίου, σε συνδυασμό και με ενδεχόμενες ιδιαίτερα ευνοϊκές περιστάσεις υπό τις οποίες τελεί κατά την παροχή των υπηρεσιών του (πρβλ. ΔΕφΑθ 810/2012, ΔΕφΛαρ 19/2011, VI Τμ. ΕΣ 2090/2011 κ.ά.). Ειδικότερα: Ως προς το ποσό που έχουμε δηλώσει στην οικονομική μας προσφορά, ως κόστος υλικών- αναλωσίμων και μηχανικού εξοπλισμού, σημειώνουμε ότι η Εταιρεία μας έχει κάνει λεπτομερή κοστολόγηση των απαιτούμενων ειδών και το δηλωθέν ποσό, ύψους 2.055,80€ ετησίως, καλύπτει πλήρως τα απαιτούμενα για την αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν επίσης, οι ευνοϊκές συνθήκες, τις οποίες διαθέτει η εταιρεία μας για την παροχή των συμβατικών υπηρεσιών και οι οποίες (συνθήκες) επιτρέπουν τον περιορισμό του σχετικού κόστους. Εν προκειμένω, η Εταιρεία μας διαθέτει ήδη όλο τον απαιτούμενο εξοπλισμό μηχανημάτων καθαρισμού (βλέπε μητρώο παγίων), ο οποίος και θα διατεθεί στο έργο, χωρίς κανένα επιπλέον κόστος. Ως προς τα υλικά καθαριότητας και απολύμανσης επίσης διαθέτουμε μεγάλο, ήδη αγορασμένο, απόθεμα το οποίο

έχουμε προμηθευτεί σε προνομιακές τιμές (βλέπε βεβαίωση M6) και έχουμε τη δυνατότητα με ελάχιστο επιπλέον κόστος να καλύψουμε τις ανάγκες του έργου. Εξάλλου, στα 2.055,80€ ετησίως, που έχουμε συμπεριλάβει στην προσφορά μας υπάρχει και περιθώριο κάλυψης κάποιας έκτακτης ανάγκης. Το αντίστοιχο ισχύει και για άλλα είδη διαρκούς χρήσης που θα χρησιμοποιήσει η Εταιρεία μας (όπως π.χ. στολές προσωπικού), των οποίων είχε ήδη γίνει προμήθεια σε χρόνο προγενέστερο της προκήρυξης της παρούσας διαγωνιστικής διαδικασίας και επομένως το σχετικό κόστος δεν βαρύνει την προκειμένη σύμβαση, παρά μόνο ένα μικρό ποσό για φθορές ή αντικαταστάσεις. Επομένως, ούτε από την άποψη αυτή προκαλείται πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση, σχετιζόμενη με την εκτέλεση της σύμβασης. Επιπλέον, όσον αφορά το ποσό του διοικητικού κόστους που έχουμε υπολογίσει, ύψους 1.233,48 ευρώ ετησίως, σημειώνουμε τα εξής: - Η Εταιρεία μας, προτίθεται να προσκομίσει εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.). Ειδικότερα, το κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο, σε 30,00 ευρώ, με βάση τα δικαιώματα του Ταμείου επί του ποσού της εγγύησης (πρβλ. σχετικά στην ιστοσελίδα του Τ.Π.Δ. και ειδικότερα στο σύνδεσμο Το κόστος αυτό -υπό την εκδοχή, βεβαίως, ότι συνιστώ διοικητικό κόστος παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας- έχει υπολογιστεί και καλύπτεται πλήρως από το ποσό που έχουμε δηλώσει στην οικονομική μας προσφορά ως διοικητικό κόστος των συμβατικών υπηρεσιών. - Η εγγυητική συμμετοχή που ήδη έχουμε προσκομίσει, ύψους 9.000,00€ από την Τράπεζα Πειραιώς, με ισχύ μέχρι την 31η. 12.2021, η προμήθεια της Τράπεζας ανέρχεται σε 1,2% ετησίως, ανά αδιαίρετο τρίμηνο, δηλαδή κόστος προμήθειας 0,3% ανά τρίμηνο. Οπότε για την εγγυητική συμμετοχής, έχουμε ελάχιστο κόστος για τέσσερα τρίμηνα: $9.000,00 \text{ €} \times 0,3\% \times 4 = 108,00\text{€}$ - Για το εν λόγω έργο απαιτούνται 64 εργαζόμενοι. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ο καθαρισμός κτιρίων γραφείων είναι εργασία που ανήκει στην κατηγορία επικινδυνότητας Γ, οπότε για κάθε εργαζόμενο απαιτούνται 0,4 ώρες ετησίως Τεχνικού Ασφαλείας και 0,4 ώρες ετησίως Ιατρού Εργασίας, σύνολο 0,8 ώρες \times 64 άτομα = 51,2 ώρες ετησίως. Ακόμα και με το χαμηλότερο

ωρομίσθιο της προσφοράς που ανέρχεται σε 7,00€, οι ώρες αυτές έχουν ένα κόστος 358,4€ ετησίως. Το εν λόγω κόστος έχει υπολογιστεί και καλύπτεται πλήρως από το δηλωθέν διοικητικό κόστος. - Όπως προβλέπεται στη διακήρυξη, η Εταιρεία μας διαθέτει ήδη (και θα εξακολουθήσει να διαθέτει) ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων (συμπεριλαμβανομένου επαγγελματικού κινδύνου), με ποσό ασφαλιστικής κάλυψης 3.000.000,00 ευρώ, δηλαδή ποσό που καλύπτει την απαίτηση της διακήρυξης. Το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αποτελεί πάγια δαπάνη της Εταιρείας μας, που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των αναγκών λειτουργίας της και στην απόδειξη εν γένει της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, η οποία δαπάνη, πραγματοποιείται σταθερά κατ' έτος, ανεξαρτήτως εάν η Εταιρεία ανακηρυχτεί ανάδοχος του προκείμενου ή/ και άλλων έργων. Τούτο, ενόψει άλλωστε και του ότι, κατά την κοινή πείρα, ο αριθμός ή η συνολική αξία των συμβάσεων που εκτελεί η εταιρεία μας μπορεί να ποικίλει και να αυξομειώνεται κατά περίπτωση και επομένως, δεν μπορεί να εκτιμηθεί ακριβώς η ενδεχόμενη επίπτωση που θα είχε στο συνολικό διοικητικό κόστος της εταιρείας μας η ανάληψη ορισμένης σύμβασης, ακόμη και υπό την εκδοχή ότι μέρος αυτού αναλογεί επιμεριστικά στη συγκεκριμένη σύμβαση. Με βάση την εμπειρία μας, η συγκεκριμένη επιβάρυνση ανέρχεται περίπου σε 120,00€. Το εν λόγω κόστος έχει υπολογιστεί και καλύπτεται πλήρως από το δηλωθέν διοικητικό κόστος. - Θα πρέπει δε, να ληφθεί υπόψη ότι η Εταιρεία μας διαθέτει στην έδρα της, πλήρως στελεχωμένα και εξοπλισμένα γραφεία, μέσω των οποίων παρέχεται η αναγκαία γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη των λειτουργιών της. Επιπροσθέτως, η Εταιρεία μας έχει στη διάθεσή της και όλη την υπόλοιπη αναγκαία υποδομή (τεχνικά μέσα, εξοπλισμό, αποθήκη υλικού κ.λπ.) για την εν γένει εξυπηρέτηση των λειτουργικών της αναγκών, η οποία, όπως συμβαίνει και με όλα τα υπόλοιπα έργα, θα αξιοποιηθεί και για την υποστήριξη της προκείμενης σύμβασης. Στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί ότι στο προσωπικό της έδρας της Εταιρείας μας είναι ενταγμένα ικανά και έμπειρα στελέχη, τα οποία επί σειρά ετών είχαν ασκήσει και συνεχίζουν να ασκούν με επιτυχία καθήκοντα λειτουργίας και συντονισμού των έργων καθαριότητας που

αναλαμβάνει. Το στοιχείο αυτό αποτελεί πρόσθετη εγγύηση για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων και υλικών πόρων της Εταιρείας μας που θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες του έργου, συμβάλλοντας ουσιωδώς, και από την άποψη αυτή, στη μείωση του λειτουργικού κόστους της σύμβασης. Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, το διοικητικό κόστος, ανέρχεται στο ποσό των 616,40€, ήτοι σε ποσό που υπερκαλύπτεται από τα 1.233,48€ που έχουμε υπολογίσει στην προσφορά μας και που δύναται να καλύψει και τυχόν έκτακτες ανάγκες του έργου. Να αναφέρουμε δε, ότι στην προσφορά μας, έχει υπολογιστεί η εισφορά του άρθρου 89 του Ν. 3996/2011 υπέρ Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων (Ε.Λ.Π.Κ.), σε ξεχωριστό πεδίο. Όλα τα ανωτέρω, με δεδομένο ότι δεν υφίσταται κάποια υποχρέωση τήρησης κατά την εκτέλεση της σύμβασης, διακριτών κονδυλίων μεταξύ των επιμέρους παραμέτρων που συνθέτουν το διοικητικό λειτουργικό κόστος του αναδόχου (το οποίο συντίθεται και από τα κόστη εξοπλισμού, τεχνικών μέσων και αναλωσίμων, τα οποία συνυπάρχουν εντός της έννοιας του διοικητικού λειτουργικού κόστους και λοιπών λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 675/2002), ούτε απαγορεύεται η μεταφορά εξοικονομήσεων επί του ενός κονδυλίου προς ένα άλλο, δεδομένης και της εύλογης ελαστικότητας στην εκτίμηση του εν γένει διοικητικού λειτουργικού κόστους στο οποίο υπάγεται και το κόστος αναλωσίμων (πρβλ. απόφαση 27/2018 της ΑΕΠΠ). Συνεπώς, το «εύλογο» της οικείας μας πρόβλεψης αποδεικνύεται από την αρνητικού χαρακτήρα εκτίμηση, δηλαδή από το κατά πόσο το εκάστοτε υποβαλλόμενο ποσό διοικητικού κόστους του έργου, επαρκεί, σε συνάρτηση με τα έτερα κονδύλια του λειτουργικού κόστους και το προβλεφθέν εργολαβικό κέρδος μας (ως αθροιστικά αποτελούνται εν τοις πράγματι το έτερο μέρος της οικονομικής μας προσφοράς), με δεδομένο ότι τα ποσά που έχουμε υποβάλλει δεν είναι αμελητέα, ώστε να μην μπορεί να εκτελεσθεί η σύμβαση. Έτσι έχοντας υπόψη ότι εκ φύσεώς τους αυτά αποδίδονται αναγκαστικά, με ορισμένη ελαστικότητα και δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθούν χρηματικά, εξαντλητικά, μέσα στα στενά πλαίσια μίας οικονομικής προσφοράς (καθώς η υπό κρίση σύμβαση θα επιφέρει περαιτέρω και έμμεσες οικονομικές ωφέλειες στην

εταιρεία μας, δεδομένης εξάλλου και της ευρύτερα, δυσχερούς οικονομικής κατάστασης, που επιτάσσει για τη διατήρηση λειτουργίας μίας επιχείρησης, την ανάληψη νέων εργασιών και την ταυτόχρονη διατήρηση των πελατών της, ώστε αυτή να παραμείνει στην αγορά, ενώ το όποιο μη εργατικό κόστος να συγχωνεύει, αποσβεστεί και απορροφηθεί στο πλαίσιο μίας ευρύτερης και πολύ εκτεταμένης από το προκείμενο συμβατικό αντικείμενο, οικονομικής δραστηριότητας και εντός περισσότερων οικονομικών χρήσεων) προκύπτει ότι τα ποσά του διοικητικού κόστους - αναλωσίμων και του εργολαβικού κέρδους της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς της εταιρείας μας είναι απόλυτα εύλογα (πρβλ. αποφάσεις 715/2018, 27/2018 της ΑΕΠΠ, 336/2018, ΑΕΠΠ 951/2018, ΔΕφΑΘ 7/2019 απόφαση). Ως προς το ποσό του εργολαβικού κέρδους που έχουμε υπολογίσει, ύψους 616,74€, το οποίο δεν είναι σε καμία περίπτωση μηδενικό, αν και μπορεί να εμφανίζεται μικρό σε σύγκριση με το συνολικό οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, είναι απολύτως εύλογο, αν συνεκτιμηθούν οι ειδικότερες περιστάσεις τις οποίες έλαβε υπόψη της η Εταιρεία μας, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς της. Το οικονομικό όφελος που προσδοκά η Εταιρεία μας από την προκειμένη σύμβαση, δεν συναρτάται μόνον με το (μικρό έστω) εργολαβικό κέρδος που έχουμε υπολογίσει, αλλά και με άλλους ουσιώδεις παράγοντες, που αφορούν τα οικονομικά δεδομένα του ανταγωνισμού που αναπτύσσεται στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των φορέων του Δημόσιου Τομέα (και μάλιστα με εξαιρετικά περιορισμένα ποσοστά κέρδους). Υπό το πρίσμα αυτό, η συμμετοχή μας στο διαγωνισμό δεν είναι οικονομικώς αδιάφορη, αφού από την ανάθεση της σύμβασης, η Εταιρεία μας προσδοκά και άλλα πρόσθετα οικονομικά οφέλη, τα οποία, βεβαίως, δεν μπορούσαμε να απεικονίσουμε στην οικονομική μας προσφορά. Μάλιστα, υπό τις ισχύουσες δυσχερείς οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες, οι οποίες κατά κοινή διαπίστωση, οδηγούν τις αναθέτουσες Αρχές σε σημαντικές μειώσεις της δαπάνης για υπηρεσίες καθαριότητας (συχνά με παράλληλους περιορισμούς του υλικού αντικειμένου των συμβάσεων), αλλά και σε εκτεταμένη ήδη χρήση των διαδικασιών σύναψης ατομικών συμβάσεων εργασίας του άρθρου 63 του

N. 4430/2016 και λοιπών συναφών διατάξεων για την απασχόληση προσωπικού καθαριότητας, έχει ιδιαίτερη σημασία η διατήρηση του κύκλου εργασιών της Εταιρείας μας σε υψηλά κατά το δυνατόν επίπεδα, δεδομένου ότι, όχι μόνον συμβάλλει στη προστασία των θέσεων εργασίας του προσωπικού, αλλά και για το λόγο ότι αξιολογείται θετικά και ως προς την χρηματοοικονομική και πιστοληπτική ικανότητα της Εταιρείας, η οποία επίσης συνιστά κριτήριο ποιοτικής επιλογής (και συχνά κριτήριο αξιολόγησης) στους δημόσιους διαγωνισμούς (βλ. άρθρο 75 παρ. 3 Ν. 4412/2016). Όλα τα παραπάνω συνιστούν, επίσης, ειδικές περιστάσεις, οι οποίες δικαιολογούν την υποβολή οικονομικής προσφοράς με περιορισμένο, πλην όμως υπαρκτό, περιθώριο κέρδους, καθώς το οικονομικό όφελος που προσδοκά η Εταιρεία μας κινείται πέραν του δηλωθέντος ποσοστού εργολαβικού κέρδους και δεν ταυτίζεται μόνον με αυτό (πρβλ. ΔΕφΘεσ 178/2014, ΔΕφΑθ 86/2019). Σε κάθε περίπτωση πάντως, όπως έχει κριθεί σχετικά, το εύλογο ή μη του ύψους του εργολαβικού κέρδους αποτελεί ζήτημα που ανάγεται στον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναλαμβάνει ο οικονομικός φορέας που συμμετέχει σε ένα δημόσιο διαγωνισμό, με βάση και τις (θεμιτές) εμπορικές του επιδιώξεις (βλ. αποφ. VI Τμ. ΕΣ 7785/2015, 2090/2011, πρβλ. ΕΑΣΤΕ 792/2008, 974/2007). Εν προκειμένω, όπως ήδη καταδείξαμε, η οικονομική μας προσφορά πληροί τις προϋποθέσεις, ώστε να αποβεί κερδοφόρος, και επομένως διασφαλίζεται και από την άποψη αυτή η ομαλή και ακώλυτη εκτέλεση της σύμβασης. Όλα όσα προαναφέρθηκαν, συνιστούν εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες, τις οποίες διαθέτει και, πάντως, φρόντισε να εξασφαλίσει η Εταιρεία μας, με σκοπό την επιτυχή διεκδίκηση της σύμβασης, δικαιολογούν απολύτως τα κόστη που έχουμε υπολογίσει και διασφαλίζουν την ομαλή και ακώλυτη υλοποίηση του έργου, με πλήρη κάλυψη των συμβατικών μας υποχρεώσεων. Επιβεβαιώνεται, λοιπόν, ότι η οικονομική μας προσφορά και βάσει αυτής, η μέλλουσα να συναφθεί σύμβαση, αποβαίνει απολύτως συμφέρουσα και επωφελής για την Εταιρεία μας, χωρίς να αναιρείται σε καμία περίπτωση η υποχρέωσή μας για την καταβολή των νόμιμων αποδοχών του προσωπικού και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών, καθώς επίσης των νόμιμων κρατήσεων επί της

αμοιβής μας, ενώ περιλαμβάνονται σ' αυτήν, εύλογα ποσά διοικητικού κόστους, αναλωσίμων και εργολαβικού οφέλους. Είναι ευνόητο ότι η Εταιρεία μας βρίσκεται στη διάθεση της Επιτροπής του Διαγωνισμού, για την παροχή κάθε άλλης συμπληρωματικής πληροφορίας. νί] Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, καθίσταται εμφανές ότι οι ισχυρισμοί της εταιρίας «...» είναι άκρως αναληθείς και ως εκ τούτου ο μοναδικός λόγος της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

15. Επειδή ο γ παρεμβαίνων κατάπιν παράθεσης σχετικού ιστορικού και θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του ισχυρίζεται ότι Από την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση των όρων της διακήρυξης τους οποίους παραθέτει προκύπτει ρητά και αδιαμφισβήτητα ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς στον υπό κρίση διαγωνισμό, οφείλουν να υποβάλλουν και να συντάξουν την οικονομική τους προσφορά, περιλαμβάνοντας τις νόμιμες κρατήσεις υπέρ Τρίτων και Δημοσίου. Στις νόμιμες κρατήσεις υπέρ τρίτων ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8 % επί της καθαρής αξίας του τιμολογίου, και ως εκ τούτου οι οικονομικοί φορείς ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ να συμπεριλάβουν την παρακράτηση φόρου 8 % στην οικονομική τους προσφορά.Στην προκειμένη περίπτωση η εταιρεία μας ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΚΑΤΑ ΓΡΑΜΜΑ τους ρητούς όρους της υπό κρίση διακήρυξης, ήτοι υπέβαλε την οικονομική της προσφορά υπολογίζοντας και συμπεριλαμβάνοντας όλες τις νόμιμες κρατήσεις υπέρ Τρίτων και Δημοσίου, χωρίς να συμπεριληφθεί νομίμως σε αυτές, η παρακράτηση φόρου 8 %, η οποία, ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ κράτηση υπέρ τρίτων ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΙ στην οικονομική προσφορά από όλους τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΝΟΜΙΜΗ Η ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ. - ΕΧΟΥΜΕ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΒΕΙ ΟΛΑ ΤΑ ΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙ Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, ΗΤΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ, ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΕΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ. - ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ

«ΦΟΡΟΣ» ΚΑΙ «ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ» ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΑΥΤΟΣΗΜΕΣ ΚΑΙ ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ Ο ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ. Διότι όλως μη νομίμως και αβασίμως η προσφεύγουσα εταιρεία «....» βάλλει κατά της απολύτως νόμιμης οικονομικής προσφοράς της εταιρείας μας στον υπό κρίση διαγωνισμό. Και τούτο καθώς σύμφωνα με τους όρους της υπό κρίση διακήρυξης, ως προς τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων, ΟΥΔΕΜΙΑ απαίτηση υφίσταται για συνυπολογισμό της παρακράτησης φόρου 8 % επί της καθαρής αξίας της σύμβασης των υποψηφίων αναδοχών. Ως εκ τούτου, ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ, ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΙ η παρακράτηση φόρου 8 % για τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών για την υπό ανάθεση σύμβαση καθαριότητας. Η Διακήρυξη του υπό κρίση διαγωνισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010, απαιτεί μόνον από τους συμμετέχοντες να υπολογίσουν στην οικονομική τους προσφορά, εκτός των ανωτέρω, τις νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις. Παραθέτει διατάξεις ου ν. 4172Εξάλλου, ΚΑΝΕΝΑΣ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙ ΤΗΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, μέρος της οποίας είναι και η παρακράτηση φόρου 8%. Αντιθέτως από τις διατάξεις της διακήρυξης του ένδικου διαγωνισμού, προκύπτει ρητά ότι οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνταν να ΜΗΝ περιλάβουν στην προσφερόμενη τιμή τους την παρακράτηση 8%. Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία των δικαστηρίων της χώρας (βλ. ΕΣ Ολ 807/1997, ΕΣ Τμ Ι Απόφαση 2854/2008, 622/2002 κ.ά.), σε αντίθεση με τις κρατήσεις και επιβαρύνσεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται. Σημειωτέον δε ότι η παρακράτηση φόρου υπολογίζεται διακριτά και εκ των υστέρων, επί του καθαρού ποσού της αξίας των υπηρεσιών, μετά την αφαίρεση όλων των κρατήσεων υπέρ Δημοσίου και τρίτων. Ο παρακρατηθείς λοιπόν φόρος συμψηφίζεται στο τέλος του φορολογικού έτους, ανάλογα με την κερδοφορία του

υποκείμενου σε φόρο εισοδήματος οικονομικού φορέα. Για το λόγο αυτό, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας λαμβάνει αμοιβές από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης για παρασχεθείσες υπηρεσίες (όπως εν προκειμένω για υπηρεσίες καθαριότητας), ο φόρος που προκαταβάλλεται (παρακρατείται) κατά την πληρωμή του δικαιούχου (αναδόχου) επί της αμοιβής του, μετά τη διενέργεια των νόμιμων κρατήσεων, ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΑ ΚΡΑΤΗΣΗ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΟΥ ΟΥΤΕ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ Η ΟΠΟΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΝΕΙ ΤΗΝ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, δεδομένου ότι το ποσό αυτό αποτελεί εισόδημα του ίδιου του οικονομικού φορέα (αναδόχου) που αποτυπώνεται στη φορολογική του δήλωση. Ειδικότερα, σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας εμφανίζει κέρδη στην αντίστοιχη οικονομική χρήση, το ποσό της παρακράτησης συνυπολογίζεται κατά την εκκαθάριση του φόρου, ενώ σε περίπτωση που παρουσιάζει αρνητικά αποτελέσματα (ζημίες), δεν καταβάλλεται κανένα ποσό ως φόρος. Συνεπώς, σε περίπτωση που ο ανάδοχος ενσωματώσει στην αμοιβή του πρόσθετο ποσό που αντιστοιχεί στον παρακρατούμενο φόρο εισοδήματος 8 %, αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την προσαύξηση της αμοιβής (επομένως και του εισοδήματος του) κατά το πιο πάνω ποσοστό 8% (αφού, ούτως ή άλλως, ο παρακρατηθείς φόρος συμψηφίζεται στο τέλος της χρήσης), και, συνακόλουθα την αντίστοιχη επιβάρυνση του κόστους της σύμβασης επί ζημία του Δημοσίου.Σημειωτέον δε ότι η παρακράτηση φόρου 8% δεν μπορεί να ερμηνευθεί, κατά την έννοια της διακήρυξης, ενόψει των ανωτέρω εκτιθέμενων φορολογικών ρυθμίσεων ότι αποτελεί επιβάρυνση της οικονομικής μας προσφοράς που δήθεν δεν υπολογίστηκε από την εταιρεία μας. Είναι προφανές ότι, πράγματι, φορολογούμαστε επί του συνόλου του τιμολογίου και μας παρακρατείται προκαταβολικώς ποσό φόρου 8%, ωστόσο, ο συνολικός φόρος μας είναι 22% ή 29% ή 45%, τον οποίο καταβάλλουμε με την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης κατά το επόμενο ημερολογιακό έτος. Είναι προφανές ότι υπό αυτή την εκδοχή θα έπρεπε οι υποβάλλοντες οικονομικές προσφορές οικονομικοί φορείς, να προσθέτουν στην προσφορά τους όλο τον φόρο τους (22%, ή 29% ή 45%), και όχι μόνον τον παρακρατούμενο φόρο 8%. Πλην όμως η εκδοχή αυτή δεν

μπορεί να υποστηριχθεί, είναι μη νόμιμη και αυθαίρετη, δεδομένου ότι η παρακράτηση φόρου 8%, αλλά και ο συνολικός φόρος στον οποίον υπόκειται κάθε επιχείρηση, τελικώς δεν αποτελεί επιβάρυνση της προσφοράς, διότι, με βάση τις γενικές αρχές της λογιστικής, από το σύνολο του ποσού του τιμολογίου αφαιρούνται οι πάσης φύσεως δαπάνες εκτέλεσης του έργου, οι οποίες έχουν κοστολογηθεί και στην προσφορά κάθε συμμετέχοντος. Συνεπώς εάν από τη συνολική προσφορά (ποσό τιμολογίου) αφαιρεθούν οι δαπάνες εκτέλεσης του έργου (μισθοδοσία, εισφορές, αναλώσιμα κλπ) τότε απομένει μόνο το δηλωθέν εργολαβικό κέρδος το οποίο είναι το πραγματικά, υποκείμενο σε φορολογία, ποσό του τιμολογίου. Στη συνέχεια ο παρεμβαίνων παραθέτει την με αρ. 1268/2020 Απόφαση ΔΕΦΑΘ και αποφάσεις ΑΕΠΠ και ισχυρίζεται Ως εκ τούτου, εάν δεν υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη στη διακήρυξη του κρίσιμου διαγωνισμού ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να εμπεριέχουν το ως άνω ποσοστό φόρου εισοδήματος, που παρακρατείται κατά την πληρωμή του αναδόχου, δε συντρέχει κανένας απολύτως λόγος αποκλεισμού διαγωνιζομένου, ο οποίος δεν συμπεριέλαβε την παρακράτηση φόρου στην τιμή της οικονομικής προσφοράς του. Επομένως, η υποβληθείσα οικονομική μας προσφορά καλύπτει πλήρως και επαρκώς τα ζητούμενα εκ της διακηρύξεως, είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας που διέπει αυτήν και ως εκ τούτου, η υπό κρίση προσφυγή της εταιρείας «....» θα πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

16. Επειδή ο προσφεύγων κατέθεσε νομίμως το από 28.04.2021 υπόμνημα του άρθρου 365 παρ. 1 ν. 4412/2016 όπου ισχυρίζεται "ότι *Επί της υπ' Γ.Α.Κ. 699/2-4-2021 προσφυγής και των υπ' αριθ. 2781/9-4- 2021 εκθέσεων απόψεων της αναθέτουσας αρχής* λεκτέα τα ακόλουθα: **Α) Για την παρακράτηση:** 1) Όπως εκθέτω στην ασκηθείσα προσφυγή μου (σελ. 13), η διακήρυξη στον όρο 2.4.4. (τρόπος σύνταξης οικονομικών προσφορών), μεταξύ των άλλων ορίζει: «...Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κροτήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για ολοκλήρωση του έργου στον τόπο και με τον

τρόπο που προβλέπει η διακήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης. Η τιμή με κρατήσεις ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, χωρίς Φ.Π.Α., θα ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση των προσφορών. ...» Από τον ανωτέρω όρο της συνάγεται ότι η διακήρυξη 2 (δυο) φορές στον όρο σύνταξη των προσφορών και διαμόρφωση της προσφερόμενης τιμής ορίζει ότι στην τιμή πρέπει να συμπεριληφθεί και κάθε άλλη επιβάρυνση και ότι τούτο θα ληφθεί υπ' όψη στη σύγκριση των τιμών. Ακολούθως, στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς, που παραθέτει στο Παράρτημα, η διακήρυξη διαφοροποιείται από πολλές άλλες διακηρύξεις άλλων αναθετουσών αρχών και εκτός από το πεδίο 10 των κρατήσεων, προβλέπει και πεδίο 11 για τις Λοιπές Επιβαρύνσεις. Και τούτο, ανεξαρτήτως και πέραν της πρόβλεψης στον όρο 5.1.2. που αφορά την πληρωμή του τιμολογίου. Από τους ως άνω όρους της διακήρυξης (τρόπος σύνταξης - υπόδειγμα), η οποία (διακήρυξη), κατά τα γνωστά, θέτει το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συνάγεται ότι επιβάλλεται στους διαγωνιζομένους να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη επιβάρυνση, όπως είναι το ποσοστό 8 % προκαταβολής φόρου εισοδήματος του ν. 4172/2013. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση των υπηρεσιών και υπαγορεύεται προφανώς από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη, κατ' αρχήν, σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης (Δ.Εφ.Λάρισας 23/2020 - σκ. 7). Αναφορικά δε με το αν στην επιβάρυνση περιλαμβάνεται και η παρακράτηση φόρου 8 %, παγίως γίνεται δεκτό ad hoc από την νομολογία ότι συντρέχει υποχρέωση -επί ποινή απόρριψης της προσφοράς- συμπερίληψης στην προσφερόμενη τιμή της προσφοράς κάθε νόμιμης επιβάρυνσης, μεταξύ των οποίων, περιλαμβάνεται και το ποσοστό 8% προκαταβολής φόρου εισοδήματος του ν. 4172/2013 και μάλιστα αδιαστίκτως αν το συγκεκριμένο κονδύλιο αναγράφεται ή όχι στους Πίνακες-έντυπα της οικονομικής προσφοράς που παρατίθενται στην διακήρυξη (ΣτΕ 563/2008, σκ.4, ΕΑ ΣτΕ 446/2009, 840/2008, 482/2006, πρβλ. ΣτΕ 3938/1999, Ε.Α. ΣτΕ 800, 256/2004, ΔΕφΑΘ 126/2019, 25/2019, 265/2016, βλ.

και ΑΕΠΠ 135/2019, 1193-1194/2019 7ο Κλιμάκιο, 1101/2019 5ο Κλιμάκιο, 1223-1224/2019, 9/2020 8ο Κλιμάκιο). Ειδικότερα, ως έχει κριθεί *ad hoc* : για τη θέσπιση της ως άνω υποχρέωσης δεν ήταν αναγκαίο να περιληφθεί στους Πίνακες 1 και 2 της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, ειδικό πεδίο προς συμπλήρωση ή ειδική μνεία για το ως άνω ποσοστό 8%, καθόσον αρκούσε προς τούτο το ενιαίο, ανεξαρτήτως είδους ή ποσοστού κάθε μίας από αυτές, πεδίο «Λοιπά κόστη», που υπάρχει στον Πίνακα 2 Ανάλυσης Οικονομικής Προσφοράς του ως άνω Παραρτήματος (*ad hoc* ΔΕφ... 126/2019 σκ. 11 *in fine*, και ΔΕφΑΘ 25/2019 επί ομοίων όρων διακήρυξης, και ΑΕΠΠ 1101/2019 5ο Κλιμάκιο). Και αν τα ανωτέρω έγιναν δεκτά σε άλλους διαγωνισμούς που οι διακηρύξεις δεν είχαν σχετικό πεδίο ή είχαν πεδίο «λοιπά κόστη», στην προκειμένη περίπτωση που η διακήρυξη που διέπει το διαγωνισμό έχει πρόσθετο - ειδικό πεδίο «λοιπές επιβαρύνσεις» η υποχρέωση είναι αναμφισβήτητη και προκύπτει ευθέως από τους όρους της διακήρυξης. Με τα δεδομένα αυτά, η θέση ότι η διακήρυξη αναφέρεται μόνο στον όρο 5.1.2. και όχι στους 2.4.4. και στο υπόδειγμα, είναι εσφαλμένη, ως προς την ερμηνεία και του αληθούς - πραγματικού περιεχομένου των όρων τούτων. 2)

Η άποψη που διατυπώνεται στο έγγραφο των απόψεων της αναθέτουσας αρχής ότι η επίμαχη παρακράτηση δεν αποτελεί πραγματικό κόστος για την παροχή των υπηρεσιών και δεν μπορεί να επιβαρύνει το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης είναι αντίθετη με την πάγια κρίση σειράς αποφάσεων του ΣΤΕ, των διοικητικών δικαστηρίων και της Α.Ε.Π.Π., που έχουν δεχθεί ότι η συγκεκριμένη παρακράτηση αποτελεί επιβάρυνση των οικονομικών φορέων, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία η κατακύρωση συνιστά - υπό προϋποθέσεις - σύμβαση και η οικονομική προσφορά την βάση του εκάστοτε τιμολογίου, ότι η παρακράτηση αυτή είναι παρούσα και βέβαιη κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, αδιαφόρως αν μελλοντικά συμψηφιστεί ή επιστραφεί εν όλω ή εν μέρει στον ανάδοχο ή και αν ακόμα μελλοντικά, όχι μόνο δεν επιστραφεί, αλλά, ενδεχομένως, απαιτηθεί από τον ανάδοχο η καταβολή και επιπλέον ποσού φόρου εισοδήματος, ότι η φορολογική φύση της δεν αναιρεί την υποχρέωση του διαγωνιζόμενου να τη συμπεριλάβει στην οικονομική προσφορά

του κατά τους ως άνω αναφερόμενους όρους της διακήρυξης σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 95 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και 64 παρ. 2 του ν. 4172/2014, και ότι η τυχόν μη συμπερίληψή της στην οικονομική προσφορά των υποψηφίων έρχεται σε αντίθεση με τις θεμελιώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, που διέπουν τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, διότι οδηγεί σε μη συγκρίσιμες (μεταξύ τους) προσφορές (Δ.Εφ.ΑΘ. 285/2020 - σκ. 11). Πράγματι, στην προκειμένη περίπτωση, βασική διαφορά των οικονομικών προσφορών - πέραν των διαφορετικών υπολογισθέντων ποσών για διοικητικό κόστος, εργολαβικό κέρδος κ.λπ. των προσφερόμενων τιμών - μεταξύ των οικονομικών φορέων που κατετάγησαν στην 1η και 2η θέση και της ημετέρας εταιρείας, όπως εμφανίζεται στον πίνακα κατάταξης της προσβαλλομένης απόφασης, είναι ο υπολογισμός της επίμαχης παρακράτησης. Δηλαδή, ότι οι οικονομικοί φορείς, δεν έχουν υπολογίσει την εν λόγω παρακράτηση και ούτω επέτυχαν, με το μη υπολογισμό, να διαμορφώσουν χαμηλότερες τιμές, οι οποίες μπορεί μεν να καλύπτουν τα υπόλοιπα κόστη (εργατικό κ.λπ.), αλλά δεν συμπεριέχουν την επίμαχη παρακράτηση. Έτσι, όμως, οδηγούμαστε σε μη συγκρίσιμες μεταξύ τους προσφορές, και δεδομένου ότι οι προσφορές αυτές των συνδιαγωνιζομένων αποκλίνουν από τους ως άνω όρους της διακήρυξης καθίστανται απορριπτέες. 3)Ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι η διακήρυξη στον όρο 5.1, απλά, προβλέπει ότι με κάθε πληρωμή θα γίνεται η επίμαχη παρακράτηση δεν λαμβάνει υπ' όψη του ότι η διακήρυξη στην περ. 5.1.2, στον ίδιο όρο ρητά ορίζει ότι «τον ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. ...» (σελ. 46). Ούτω, και στον όρο αυτό, πέραν του όρου 2.4.4. και του Παραρτήματος IV, ρητά αναφέρεται και σε «κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία», την οποία (επιβάρυνση) διαχωρίζει, ως επιπλέον προβλέψιμη δαπάνη από τις νόμιμες κρατήσεις. Δηλαδή, η πρόβλεψη αυτή, για συνυπολογισμό κάθε άλλης επιβάρυνσης, που βαρύνει τον ανάδοχο γίνεται από τη διακήρυξης τρεις φορές (2.4.4 και 5.1.2 και παράρτημα IV) με σαφή διάκριση υπολογισμού της, από την πρόβλεψη, για τον υπολογισμό των νομίμων κρατήσεων, στις οποίες (κρατήσεις) αναφέρεται

χωριστά στους ως άνω όρους και στο Παράρτημα. Συνεπώς, η θέση που προβάλλεται στο έγγραφο των απόψεων ότι η διακήρυξη στον όρο 5.1 απλά αναφέρει ότι κατά την πληρωμή θα γίνεται η παρακράτηση, δεν βρίσκει έρεισμα ούτε στον όρο αυτόν, στον οποίο ρητά γίνεται και πάλι αναφορά, στην επιβάρυνση που βαρύνει τον ανάδοχο. 4) Ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι η επίμαχη παρακράτηση, ως φορολογική υποχρέωση, που επιστρέφεται ή συμψηφίζεται με άλλες οφειλές, δεν εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης, είναι απορριπτέος καθόσον: - Από τους ως άνω όρους της διακήρυξης δεν γίνεται οποιαδήποτε διάκριση, σχετικά με το χαρακτήρα ή τη φύση του εργολαβικού ανταλλάγματος που πρέπει να αποτυπώνεται στην προσφορά. - Στη διάταξη του άρθρου 64§2 του ν. 4172/2013 ορίζεται ότι η αξία των κάθε είδους υπηρεσιών, υπόκειται κατά την καταβολή τους ή την έκδοση εντολής πληρωμής σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος με συντελεστή 8 % και, κατ' αποτέλεσμα, το εργολαβικό ανάλλαγμα καταβάλλεται στον ανάδοχο μειωμένο (επιβαρυνόμενο) κατά το αντίστοιχο ποσοστό.

5) Αναφορικά με το ζήτημα της διευκρίνισης που αναφέρεται στο έγγραφο των απόψεων, λεκτέα τα εξής: Η διακήρυξη του διαγωνισμού στον όρο 2.1.3 ορίζει: «2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr. Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών - διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται. Η

αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές, Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών. Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται παράταση των προθεσμιών.» Κατά την έννοια του ως άνω όρου της διακήρυξης, η πράξη με την οποία παρέχονται διευκρινίσεις όρων του διαγωνισμού, χωρίς τροποποίηση αυτών εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης, στους οποίους αναφέρεται και δεσμεύοντας τους ενδιαφερομένους να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό, τούτο, όμως υπό την προϋπόθεση ότι έχει κοινοποιηθεί όχι μόνο προς αυτόν που ζήτησε τη διευκρίνιση αλλά και προς του λοιπούς ενδιαφερομένους να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό έξι ημέρες πριν από τη λήξη προθεσμίας παραλαβής των προσφορών τους (ΣτΕ Επ.Αν. 190/2015, 49/2012, Δ.Εφ.Λαρ. 34/2020 - σκ.8). Στην προκειμένη περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή με τα υπ' αριθ. πρωτ. 359/12-01-2020, και 1305/04-02-2020 έγγραφα της με θέματα «ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ» αλλά και το με αρ. πρωτ. ΔΥ/17-2-2021 έγγραφό της με θέμα «ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΑΣΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ», στο μεν πρώτο αναφέρει ότι διορθώνεται η ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, που αναφέρεται στην παρ. 1.5, στο δε δεύτερο ότι διορθώνεται τα οριζόμενα στην περ. Δ4 του Παραρτήματος II, ενώ στο τρίτο αναφέρει την μετάθεση της ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών λόγω δυσμενών συνθηκών που διαμορφώθηκαν εξαιτίας της σφοδρής χιονόπτωσης. Εκτός από τα ανωτέρω,

δεν υπάρχουν άλλα καταχωρημένα έγγραφα ως διευκρίνιση του όρου της διακήρυξης. Αναφορικά δε με την καταχώρηση, που αναφέρεται στο έγγραφο των απόψεων ότι έγινε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. για το επίμαχο ζήτημα, η καταχώρηση αυτή δεν εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, διότι δεν κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερομένους κατά παράβαση του ως άνω όρου της διακηρύξεως. Αλλά πέραν τούτου, από το όλο περιεχόμενο της δοθείσας απαντήσεως, στο ερώτημα της συνδιαγωνιζομένης εταιρείας δεν προκύπτει ότι η επίμαχη παρακράτηση, όντως δεν αποτελεί επιβάρυνση και ότι δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στην οικονομική προσφορά. Και τούτο, γιατί από την δοθείσα απάντηση συνάγονται - Η φύση της επίμαχης παρακράτησης ως φορολογική, στοιχείο που δεν αμφισβητείται - Ότι η επίμαχη παρακράτηση δεν αποτελεί κράτηση, στοιχείο γνωστό από τη νομολογία - Ότι οι συμμετέχοντες, κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, μπορούν, να λάβουν υπ' όψη ότι κατά την πληρωμή του τιμολογίου θα παρακρατηθεί το επίμαχο ποσοστό. Σημειωτέον, η παρακράτηση προβλέπεται ρητά από τη διακήρυξη. - Ότι το ποσό τούτο δεν μπορεί να υπολογισθεί στις κρατήσεις. Ο μη υπολογισμός στις κρατήσεις συνάγεται από τη διακήρυξη και είναι πάγια θέση της νομολογίας. Όμως, στην ως άνω δοθείσα απάντηση δεν αναφέρεται ότι η επίμαχη παρακράτηση δεν αποτελεί επιβάρυνση και ότι δεν απαιτείται να συμπεριληφθεί στη οικονομική προσφορά. Ακόμη, στην ως άνω καταχώρηση δεν γίνεται οιαδήποτε μνεία μη συμπερίληψης της επίμαχης παρακράτησης στο οικείο πεδίο 11 του υποδείγματος στο Παράρτημα IV. Μόνο οι επισημάνσεις για τη φορολογική χρήση της παρακράτησης και ότι ταύτη δεν αποτελεί κράτηση και ότι δεν πρέπει να υπολογισθεί στις κρατήσεις, δεν αναιρούν την υποχρέωση των συμμετεχόντων να την συμπεριλάβουν στις οικονομικές προσφορές τους, κατά τους προαναφερόμενους όρους της διακήρυξης και του Παραρτήματος και σε συνδυασμό με τις ως άνω διατάξεις της νομοθεσίας. Επομένως, ούτε από το έγγραφο της διευκρίνισης που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή προκύπτει ότι δηλώθηκε προς τους οικονομικούς φορείς να μη συμπεριλάβουν στις οικονομικές προσφορές τους την επίμαχη παρακράτηση. 6) Από το εκτιθέμενα στην προδικαστική προσφυγή μου και από τα ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται

σαφώς, από τη γραμματική διατύπωση των όρων της διακήρυξης, η υποχρέωση συμπερίληψης της επίμαχης παρακράτησης στη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς, και δη συγκεκριμένα: - Από τον όρο 2.4.4 που ρυθμίζει τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών προσφορών, την οποία, συναφώς προς τη διάταξη του αρθρ. 95§5 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι στην προσφερόμενη τιμή περιλαμβάνεται εκτός από την υπέρ δημοσίου και τρίτων κρατήσεις και κάθε άλλη κατά την κείμενη νομοθεσία επιβάρυνση, πλην Φ.Π.Α. για την παροχή των υπηρεσιών που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. - Από τον όρο 5.1.2, με τον οποίο ορίζεται ότι τον ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις ως και κάθε άλλη, κατά το νόμο, επιβάρυνση. - Από το Παράρτημα IV, όπου έχει συμπεριληφθεί ειδικό πεδίο (11) "λοιπές επιβαρύνσεις" - Από τον όρο 2.4.6, με τον οποίο προβλέπεται ως λόγος απόρριψης της προσφοράς η μη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων με τον τρόπο και το περιεχόμενο που απαιτείται (και) από τους προαναφερόμενους όρους αυτής. Συνεπώς, ο σχετικός όρος της προσφυγής δεν πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

Β) Επί του διοικητικού κόστους, αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους: Στην προδικαστική προσφυγή μου παραθέτω τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης που συνέχονται με το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων και τα στοιχεία από τα οποία συντίθενται τα κόστη αυτά, βάσει των όρων και προδιαγραφών της διακήρυξης, το ύψος το οποίο διαμορφώνονται προκειμένου οι υπηρεσίες να προσφερθούν σύμφωνα με τους προαναφερθέντες όρους της διακήρυξης και κατέδειξα με σειρά αναλυτικών αριθμητικών υπολογισμών ότι τα ποσά που έχει υπολογίσει η εταιρεία ...για διοικητικό κόστος και αναλώσιμα είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις εν λόγω δαπάνες. Και εν κατακλείδι, ότι το ύψος των προσφερθέντων ποσών για διοικητικό/αναλώσιμα/εργολαβικό κέρδος είναι υπερβολικά χαμηλό και εξομοιούται με μηδενικό (σελ. 27 - 30). Οι ισχυρισμοί μου αυτοί είναι ορισμένοι και ουσιώδεις και χρήζουν αιτιολογημένης απαντήσεως, πλην όμως η αναθέτουσα αρχή με το έγγραφο των απόψεων, τους αντιπαρέρχεται και δεν

απαντά επί των ισχυρισμών όπως αναλυτικά παρατίθενται. Πράγματι, στο έγγραφο των απόψεων δεν περιέχονται στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι είναι δυνατή η υλοποίηση του έργου με το ύψος των δαπανών που η εν λόγω εταιρεία έχει υπολογίσει, ιδίως για υλικά καθαρισμού και για την διοικητική/λειτουργική υποστήριξη του έργου σε έντεκα (11) διαφορετικά κτίρια εντός του νόμου Αττικής. Ούτω, η αναθέτουσα αρχή αορίστως διατείνεται ότι υπάρχει δυνατότητα κάλυψης των αναγκαίων δαπανών, χωρίς να τεκμηριώνει τη δυνατότητα αυτή από τα στοιχεία της διακήρυξης του επίμαχου διαγωνισμού, αλλά με την επίκληση της προηγούμενης συμβάσεως, η οποία προφανώς έχει συναφθεί με βάση τους διαφορετικούς όρους, με τους οποίους διεξήχθη ο προηγούμενος διαγωνισμός. Σε κάθε περίπτωση, η επίκληση της προηγούμενης συμβάσεως δεν ασκεί επιρροή, διότι η δυνατότητα κάλυψης των επίμαχων δαπανών πρέπει να εξετάζεται αν, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, το προσφερόμενο ποσό διοικητικού κόστους αναλωσίμων από το διαγωνιζόμενο, είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψιν συμβάσεως και να μην καθίσταται αυτή ζημιογόνος (ΣτΕ Ε.Α. 187, 198/2013). Ακόμα, η θέση της αναθέτουσας αρχής ότι ακόμη και τα κονδύλια διοικητικού κόστους και αναλωσίμων συνάπτονται με τον επιχειρηματικό κίνδυνο των οικονομικών φορέων είναι εσφαλμένη, διότι το ζήτημα του ελέγχου περί τυχόν αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς δεν σχετίζεται με κάποια εξέταση σκοπιμότητας περί της επιχειρηματικής λογικής με βάση την οποία υποβάλλεται η προσφορά, αλλά αποκλειστικά με γνώμονα την αποτροπή καταστρατήγησης της υποχρέωσης αποφυγής του αθέμιτου ανταγωνισμού δια της πωλήσεως κάτω του κόστους ή την πρόληψη της δημιουργίας προβλημάτων στην εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΣτΕ Ε.Α. 187/2013, 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297, 1299/2009 και Α.Ε.Π.Π. 27/2018 - σκ. 8). Τέλος και αναφορικά με το εργολαβικό κόστος, η θέση της αναθέτουσας αρχής ότι το ύψος αποτελεί δικαίωμα του αναδόχου, με βάση τα επιχειρηματικά του σχέδια είναι εσφαλμένη, διότι παραβλέπει ότι ποσό του εργολαβικού δεν αποτελεί απλά δικαίωμα του αναδόχου, ο οποίος μπορεί να καθορίζει το ύψος του με βάση τα

επιχειρηματικά του σχέδια αλλά αναγκαίο στοιχείο της υπό σύναψη δημοσίας συμβάσεως προκειμένου μέσω ενός ευλόγου ποσού εργολαβική αμοιβής του αναδόχου να διασφαλισθεί η ομαλή εκτέλεσή της, με βάση τις προδιαγραφές της διακήρυξης. Ούτω δεν μπορεί να υποστηριχθεί σοβαρά ότι κάποιος συμμετέχει σε διαγωνισμό προκειμένου να αποκομίσει ένα μηδενικό ποσό ή ότι αποβλέπει απλώς στο άυλο κέρδος (εμπειρία κ.λπ.). Η προσέγγιση ότι το ζήτημα τούτο αποτελεί αποκλειστικό προνόμιο του προσφέροντος οδηγεί στη λογική του κέρδους «ένα ευρώ» ή και στην ενίσχυση της «εικόνας της επιχείρησης», τα οποία όμως τελικώς δεν αποφέρουν έσοδα στο ταμείο της επιχειρήσεως κατά την εκτέλεση του επιδίκου με συνέπεια να τίθεται σε κίνδυνο η προγραμματισμένη εκτέλεση της συμβάσεως αφού, κατά λογική ακολουθία, ο ανάδοχος θα αναγκαστεί να καλύψει το ελλείπον κέρδος με κάποιο από τους τρόπους που ανωτέρω εκτίθεται (μείωση αναλωσίμων κ.λπ.). Συνεπώς, η διαμόρφωση του ποσού του εργολαβικού κέρδους στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζόμενου πρέπει να συνδέεται με τις συνθήκες εκτέλεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και δεν μπορεί να επαφίεται στον επιχειρηματικό σχεδιασμό κα στην οικονομική κατάσταση του προσφέροντος, όπως αβασίμως διατείνεται η αναθέτουσα αρχή. Πράγματι η αντίθετη εκδοχή οδηγεί σε ζημιογόνες προσφορές, οι οποίες δε θα καλύπτουν όλα τα κόστη της συμβάσεως - μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η εργολαβική αμοιβή - με ό,τι τούτο συνεπάγεται (καταστρατήγηση υποχρεώσεων κ.λπ.). Επειδή προς αποφυγή επαναλήψεως αναφέρομαι και πάλι στους λόγους της ασκηθείσης προδικαστικής προσφυγής μου. Επειδή αρνούμαι και δεν συνομολώ τις απόψεις και τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος που αρνείται τους λόγους της προσφυγής μου και καθ' ολοκληρίαν τους ισχυρισμούς των παρεμβαινόντων».

17. Επειδή εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις των άρθρων 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), 92 «Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων

συμμετοχής» του ν. 4412/2016, ορίζεται «5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α΄ έως στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010», 102 του ν. 4412/2016, του άρθρου 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζεται ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως,

υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

18. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης ορίζεται ότι: 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης δηλαδή η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής, **και συμπεριλαμβάνει και τα στοιχεία στο Παράρτημα V** της διακήρυξης, υπογράφεται κατά περίπτωση από το νόμιμο/ους εκπρόσωπο/ους του οικονομικού φορέα και σε περίπτωση ένωσης είτε από όλους τους φορείς που την αποτελούν είτε από τον κοινό εκπρόσωπό τους.Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα V της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf.

Στην οικονομική προσφορά πρέπει να περιλαμβάνονται: Το κόστος των εργατικών (όλες οι εργοδοτικές εισφορές των ανάλογων φορέων ΙΚΑ-TEAM), πάσης φύσεως (δώρα, άδειες), τα πάσης φύσης έξοδα του συνεργείου καθαριότητας για το προσωπικό του οικονομικού φορέα (διοικητικό κόστος), το κόστος των απαραίτητων υλικών καθαριότητας και συντηρήσεως (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, σακούλες, μηχανήματα, εργαλεία, αναλώσιμα κτλ.). Οι προβλεπόμενες κρατήσεις, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη, ακόμα και αν δεν μνημονεύεται ειδικά, βαρύνουν τον ανάδοχο. Βάσει του Ν.3863/2010, άρθρο 68, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν.4144/2013 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών», οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού, με ποινή αποκλεισμού, πρέπει να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής τους προσφοράς τα κάτωθι στοιχεία: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι

εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά στις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, εφόσον πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Στην οικονομική τους προσφορά οι συμμετέχοντες πρέπει να υπολογίζουν το εύλογο διοικητικό κόστος παροχής των υπηρεσιών τους, το κόστος των αναλώσιμων, το εργολαβικό τους κέρδος και το κόστος των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην οικονομική προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για ολοκλήρωση του έργου στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπει η διακήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης. Η τιμή με κρατήσεις ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, χωρίς Φ.Π.Α., θα ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση των προσφορών. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: ...β) Δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, γ) Η προσφερόμενη τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στην παρούσα διακήρυξη

Στην προσφερόμενη τιμή περιλαμβάνεται: α) Το εργατικό κόστος β) Τα πάσης φύσεως έξοδα του συνεργείου καθαριότητας για το προσωπικό του (διοικητικό κόστος) γ) Το κόστος των απαραίτητων υλικών καθαριότητας και συντηρήσεως, (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, σακούλες, μηχανήματα, εργαλεία, αναλώσιμα κτλ.). δ) Οι προβλεπόμενες κρατήσεις οι οποίες βαρύνουν τον ανάδοχο. ε) Κάθε δαπάνη αναγκαία για τον καθαρισμό των κτηρίων, ασφάλιστρα, εισφορές προς Ταμεία Ασφάλισης και τρίτους, τέλη χαρτοσήμου, τα γενικά έξοδα, το όφελος

του αναδόχου. στ) Οποιαδήποτε άλλη εισφορά, επιβάρυνση ή δαπάνη ακόμα και αν δεν μνημονεύεται ειδικά, βαρύνει τον ανάδοχο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς

Θα συντάσσεται οικονομική προσφορά: 1) ανά Δικαστικό Κατάστημα και 2) για το σύνολο των Δικαστικών υπηρεσιών

α/α ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΤΟΩΡΑΣ ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤ'ΑΤΟΜΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ

A. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 1. Μικτές αποδοχές Απασχολουμένων με πλήρη απασχόληση 2. Μικτές αποδοχές Απασχολουμένων με μερική απασχόληση 3. Εργοδοτικές εισφορές 4. Κόστος δώρων Πάσχα □ Χριστουγέννων (περιλαμβάνει τις εργοδοτικές εισφορές) 5. Κόστος επιδόματος αδείας (περιλαμβάνει τις εργοδοτικές εισφορές) 6. Κόστος αποζημίωσης αδείας - Κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

B. ΚΟΣΤΟΣ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ

7. Κόστος αναλωσίμων υλικών καθαρισμού 8. Έξοδα εγγυητικών, διοικητικής υποστήριξης, ένδυσης, ασφάλειας □ υγιεινής και λοιπά απρόβλεπτα έξοδα 9. Εργολαβικό κέρδος 10. **Νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις** 11. **Λοιπές επιβαρύνσεις** ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Γ. ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΤΗΣΙΩΣ (A+B) Δ. Φ.Π.Α. Ε. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ

5. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ 5.1 Τρόπος πληρωμής

...5.1.2. Τον Ανάδοχο βαρύνουν **οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση**, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την εκτέλεση-παράδοση των εργασιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις: α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης, Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων

Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) (άρθρο 375 παρ.7 ν.4412/2016, όπως τροπ. με άρθρο 44 ν.4605/2019 και ισχύει). β) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016). γ) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την Σελίδα 47 αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, στην περίπτωση που η σύμβαση συναφθεί μετά την έκδοση της σχετικής Κ.Υ.Α. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%.

Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος αξίας 8% επί του καθαρού ποσού. Η Επιτροπή Διαχείρισης της Επιχορήγησης, μετά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, θα καταβάλει μέσω της Τράπεζας Πειραιώς στον παραπάνω δικαιούχο το συμφωνηθέν ποσό, μετά την αφαίρεση των ανωτέρω αναλογουσών νόμιμων κρατήσεων και Φόρου Εισοδήματος που βαρύνουν τον ανάδοχο, με αντίστοιχη κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρεί ο/η ανάδοχος, όπως αυτός δηλώνεται εγγράφως από αυτόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης.....ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Χρηματοδότηση : Επιτροπή Διαχείρισης της Επιχορήγησης Εκτιμώμενη αξία σύμβασης σε ευρώ, χωρίς ΦΠΑ: 480.569,98 € ΦΠΑ : 115.336,80 €. Κράτηση υπέρ Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.: 0,07% Κράτηση υπέρ Α.Ε.Π.Π.: 0,06% Χαρτόσημο κρατήσεων: 3% : ΟΓΑ επί του χαρτοσήμου: 20%

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει,

σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), **2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς...** θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και **αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.**

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών.... Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016

19. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η παράβαση ουσιωδών όρων της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

20. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα

540/2021 52 επιτυγχάνοταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

21. Επειδή, όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110). Περαιτέρω, η αυστηρή ερμηνεία και εφαρμογή των όρων της διακήρυξης σχετίζεται με τη μονοσήμαντη ερμηνεία των όρων της και τη σύστοιχη αυτής αρχή της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπον ώστε, αφενός μεν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος αφενός μεν να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή μη στον προκηρυχθέντα διαγωνισμό, αφετέρου δε έκαστος ενδιαφερόμενος να έχει, σε περίπτωση συμμετοχής του στο Διαγωνισμό, τις αυτές ακριβώς με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους ευκαιρίες κατά το στάδιο προετοιμασίας και υποβολής της προσφοράς του και εκ τρίτου να παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα να ελέγξει αν όντως οι προσφορές των διαγωνιζομένων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νικη, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, C- 496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87,

Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣτΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 214-5/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23 Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

22. Επειδή, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς ή την υποβολή μη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Επομένως, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειρισθεί τους υποψήφιους με ισότιμο και

ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρασ της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40, της 11ης Μαΐου 2017, Archus και Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, σκέψη 33 και της 28ης Φεβρουαρίου 2018 MA.T.I. SUD SpA C-523/16 και C-536/16 σκ.51).

23. Επειδή η απάντηση της αναθέτουσας αρχής επί αιτήματος παροχής διευκρινίσεων για σαφή όρο της διακήρυξης στην οποία απλώς επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της διακήρυξης, ουδεμία μεταβολή επιφέρει στον νομικό κόσμο και δεν υπόκειται ως πράξη μη εκτελεστή σε προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣΤΕ 426/2011) αλλά συνιστά επιβεβαιωτική πράξη στην οποία το θεσμικό όργανο εμμένει στην προηγούμενη ρύθμισή του που επαναλαμβάνεται στη νέα πράξη (βλ. και απόφαση ΑΕΠΠ υπ' αριθμ. 5/2018). Περαιτέρω, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004). Όπως έχει κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ'

όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/20130)], **υπό την προϋπόθεση ότι έχει κοινοποιηθεί όχι μόνον προς αυτόν που ζήτησε τη διευκρίνιση, αλλά και προς τους λοιπούς ενδιαφερομένους να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό εμπροθέσμως (πρβλ ΕΑ 190/2015 σκ. 7 499/2012, 45/2008).**

24. Επειδή, εν προκειμένω με τον 1^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως έγιναν δεκτές οι προσφορές των α και γ ήδη παρεμβαινόντων λόγω μη συμπερίληψης την προσφοράς τους της παρακράτησης του 8%, αν και απαιτούνταν από τη διακήρυξη, παραθέτει νομολογία επ' αυτού και ισχυρίζεται επιπλέον ότι οι σχετικώς παρασχεθείσες διευκρινήσεις δεν κοινοποιήθηκαν στο σύνολο των ενδιαφερομένων και δεν δύνανται να ληφθούν υπόψη. Η αναθέτουσα αρχή, ισχυρίζεται ότι η παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί υπέρ τρίτων κράτηση ούτε επιβάρυνση καθόσον δεν αποτελεί πραγματικό κόστος για την παροχή υπηρεσίας αλλά στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται και επομένως, ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης, παραθέτει και πρόσφατη νομολογία του ΔΕΦΑΘ (1268/2020 ακυρωτικό). Αμφότεροι οι παρεμβαίνοντες (α και γ) υπεραμύνονται της ορθότητας σύνταξης της προσφοράς τους, όπου ο α παρεμβαίνων είχε αιτηθεί σχετικές διευκρινήσεις επ' αυτού.

25. Επειδή κατά τους όρους της διακήρυξης, βάσει των άρθρων 2.4.4 και του Παραρτήματος V «Υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς» ορίζεται ότι Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την

ολοκλήρωση του έργου στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπει η διακήρυξη και τα έγγραφα της σύμβασης. Η τιμή με κρατήσεις ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, χωρίς Φ.Π.Α., θα ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση των προσφορών. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Στο δε παράρτημα V υφίστανται ειδικά πεδία που αφορούν (10) στις Νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις και (11) στις Λοιπές επιβαρύνσεις. Εν προκειμένω, δεν αναφέρεται ρητά η επίμαχη παρακράτηση του 8%, στη σύνταξη οικονομικών προσφορών παρά μόνο στο άρθρο 5 «Ειδικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης», 5.1 Τρόπος πληρωμής, 5.1.2. όπου αναλύονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις που βαρύνουν τον Ανάδοχο, καθώς και η παρακράτηση του 8% η οποία θα διενεργείται με κάθε πληρωμή επί του καθαρού ποσού, ως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή.

26. Επειδή, όπως προσφάτως κρίθηκε από το ΔΕφ Αθ 1268/29.06.2020 σκ.6 *«Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων του ν.4412/2016 σε συνδυασμό με Αριθμός Απόφασης: 881/2020 72 τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής για παροχή υπηρεσιών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης, υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των κρατήσεων που προβλέπεται ότι βαρύνουν την προσφορά του αναδόχου. Η παρακράτηση φόρου αποτελεί μέρος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, από τον οποίο προεισπράττεται το σχετικό ποσό, ενώ στη συνέχεια, κατά την εκκαθάριση της φορολογικής του δήλωσης, επιστρέφεται ή συμψηφίζεται στο φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται σε βάρος του επί των κερδών ή του καθαρού εισοδήματος, ανάλογα αν πρόκειται για νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την άποψη που επικράτησε στο Δικαστήριο, η παρακράτηση φόρου δεν αποτελεί κράτηση υπέρ του Δημοσίου, ούτε εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης της αξίας της υπηρεσίας που παρέχεται από τον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης. Τούτο διότι η προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του αναδόχου, έχει προσωρινό*

χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί. Εξάλλου, όπως έχει κριθεί (ΕΣ Ολομ.807/1997, ΕΣ Τμήμα Ι 460/2016 κ.α.), η ενεργούμενη παρακράτηση για τον προκαταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, μολονότι αποδίδεται στο Δημόσιο, αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται. Επομένως, ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης. Η παραδοχή της αντίθετης άποψης, κατά την οποία η παρακράτηση φόρου εντάσσεται στις επιβαρύνσεις του αναδόχου δημόσιας σύμβασης, που πρέπει να υπολογίζονται στη διαμόρφωση της τιμής της οικονομικής προσφοράς του, προσαυξάνει το συμβατικό αντάλλαγμα της υπηρεσίας, στην παροχή της οποίας αποσκοπεί ο διαγωνισμός και καταλήγει σε αντίστοιχη επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής, καθώς, με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται ο προϋπολογισμός της σύμβασης και δυσχεραίνεται η εξεύρεση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την προκήρυξη του διαγωνισμού. Ενόψει αυτών, κατά την ίδια άποψη, εφόσον δεν υπάρχει ρητή και σαφής πρόβλεψη στη διακήρυξη του κρίσιμου διαγωνισμού ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν, επί ποινή απαραδέκτου, να εμπεριέχουν το ως άνω ποσοστό φόρου εισοδήματος, που παρακρατείται κατά την πληρωμή του αναδόχου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού του διαγωνιζόμενου, ο οποίος δεν συμπεριέλαβε την παρακράτηση φόρου στην τιμή της οικονομικής προσφοράς του». (βλ. και Απόφαση 7^{ου} κλιμακίου 881/2020 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη).

27. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω και δοθέντος ότι δεν υφίσταται ρητή και σαφής αναφορά στη διακήρυξη ότι κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών οφείλει να συμπεριληφθεί το 8% το οποίο αποτελεί προείσπραξη του φόρου εισοδήματος, που αφαιρείται από την αξία της πληρωμής του

αναδόχου, έχει προσωρινό χαρακτήρα, αφού η τελική απόδοση ή μη του παρακρατηθέντος ποσού στο Δημόσιο εξαρτάται από το ύψος της φορολογικής υποχρέωσης του αναδόχου, ανάλογα με τα ετήσια κέρδη ή το καθαρό εισόδημα που αυτός δηλώνει, σε σχέση με τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί. Ειδικότερα, η ενεργούμενη παρακράτηση για τον προκαταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, μολονότι αποδίδεται στο Δημόσιο, αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού της περιουσίας του φορολογουμένου, ο οποίος και δικαιούται, τηρώντας τη νόμιμη διαδικασία, να τον αναζητήσει στις περιπτώσεις που δεν οφείλεται, ήτοι ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής του αναδόχου δεν απομειώνει το συμβατικό αντάλλαγμα, ώστε να συνιστά στοιχείο που επιβαρύνει το κόστος εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης. Επομένως, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και των α και γ παρεμβαινόντων, απορριπτόμενων των ισχυρισμών του προσφεύγοντος και ανεξαρτήτως της σχετικής παρασχεθείσας διευκρίνησης της αναθέτουσας αρχής προς τον α παρεμβαίνοντα, η οποία διευκρίνηση όπως ορθά ισχυρίζεται ο προσφεύγων δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι κοινοποιήθηκε στο σύνολο των συμμετεχόντων, ούτε η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται το αντίθετο, και δεν δύναται να ληφθεί νομίμως υπόψη (βλ. σκ. 23 της παρούσας τελ. εδάφιο). Τα ανωτέρω δεν αίρονται από το γεγονός ότι περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της διακήρυξης ειδικά πεδία που αφορούν στις υπέρ τρίτων κρατήσεις και στις λοιπές επιβαρύνσεις καθόσον όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή και οι α και γ παρεμβαίνοντες, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος είναι μέτρο προείσπραξης φόρου και όχι κράτηση υπέρ Δημοσίου ή άλλης Δημόσιας Αρχής ούτε εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης της αξίας της υπηρεσίας που παρέχεται από τον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης (βλ. ανωτέρω σκ. της παρούσας απόφαση ad hoc 1268/2020 ΔΕΦΑΘ). Στο δε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, καίτοι περιλαμβάνονται έτερες κρατήσεις ουδόλως αναφέρεται η επίμαχη, η οποία και όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή *προσαυξάνει το συμβατικό αντάλλαγμα της υπηρεσίας, στην*

παροχή της οποίας αποσκοπεί ο διαγωνισμός και καταλήγει σε αντίστοιχη επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής, καθώς, με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται ο προϋπολογισμός της σύμβασης και δυσχεραίνεται η εξεύρεση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την προκήρυξη του διαγωνισμού. Συνεπώς, ορθά η αναθέτουσα αρχή έκρινε αποδεκτές τις προσφορές. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις προσφορές όπου υφίσταται συμπερίληψη του επίμαχου φόρου, όπως του προσφεύγοντος θα πρέπει να αφαιρεθεί ώστε να καταστούν εν προκειμένω συγκρίσιμες οι οικονομικές προσφορές, ως άλλωστε ρητά απαιτεί η διακήρυξη.

28. Επειδή, η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής (απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriconsulting Europe κατά Επιτροπής, T-570/13, EU:T:2016:40, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 866/2008 και ΔΕφαΘ 217/2013 αναφορικά με την ερμηνεία της οικείας έννοιας υπό το προϊσχύον καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων). Επομένως, αποδεικνύεται ειδικώς και ορισμένως με την προσκόμιση στοιχείων, μεταξύ άλλων και προσφορών με έκπτωση, σε παρόμοιους διεξαχθέντες διαγωνισμούς (89/2008 Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου).

29. Επειδή περαιτέρω έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την

υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, *TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής*, T-148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50· της 11ης Μαΐου 2010, *PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής*, T-121/08, EU:T:2010:183, σκέψη 72· της 5ης Νοεμβρίου 2014, *Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής*, T-422/11, EU:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, *European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, T-698/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:476, σκέψη 59].

Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, *Secolux κατά Επιτροπής*, T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Από

τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής εκτίμηση του κατά πόσον συντρέχει περίπτωση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς διενεργείται σε δύο στάδια.

Ειδικότερα, σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. Η χρήση του ρήματος «φαίνονται» σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή η αναθέτουσα αρχή οφείλει μόνο να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως.

Αντιθέτως, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία στην αναθέτουσα αρχή ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τότε αυτή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η προσφορά δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει στη συνέχεια να εκτιμήσει τις δοθείσες εξηγήσεις και να κρίνει αν η συγκεκριμένη προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, οπότε υποχρεούται να την απορρίψει (βλ. σχετικά απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15,

ECLI:EU:T:2017:462 σκ.86-89, βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 349/2018 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη).

30. Επειδή ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές. [βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, *Lombardini* και *Mantovani* (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55].

31.Επειδή εν προκειμένω, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών δεν συνεπάγεται την απεριορίστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και οι αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (ομοίως άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά. Επομένως, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει τουλάχιστον να αποτρέπονται από την αποδοχή ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών που υποβάλλονται από μια επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση, καθώς και από ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές που θα μπορούσαν να

αποδειχθούν ως αποτέλεσμα συμπαιγνιακών συμφωνιών μεταξύ υποψηφίων που είχαν ως στόχο την κατανομή της αγοράς (δηλαδή ως παράδειγμα εναλλαγής προσφορών, μπιόκοτάζ άλλων υποψηφίων κ.λπ.). (Βλ. Dr Albert Sanchez Graells -*Rejection of abnormally low and non-compliant tenders in EU public procurement: A comparative view on selected jurisdictions*).

32. Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς -ως τέτοιας προφανώς νοουμένης και της οικονομικής προσφοράς που αν και φαίνεται ότι καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών δεν καταλείπει εύλογο εργολαβικό κέρδος, δηλαδή χρηματικό όφελος τέτοιας έκτασης που να δικαιολογεί τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού- διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. σχετικά S. Arrowsmith, *The Law of Public and Utilities Procurement* (2005) σελ. 532-534; P Trepte, *Regulating Procurement. Understanding the Ends and Means of Public Procurement Regulation* (Oxford, Oxford University Press, 2004) σελ.165-166 and 197; και P Trepte, *Public Procurement in the EU: A Practitioner's Guide*, 2^η έκδοση (Oxford, Oxford University Press, 2007,σελ.474, και AR Engel, *Managing Risky Bids, Handbook of Procurement* (Cambridge, Cambridge University Press, 2006) σελ.322, 326.

33. Επειδή, συνοψίζοντας, προς αποτροπή των ανωτέρω δυσμενών συνεπειών, καθιερώνεται διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής στον

εντοπισμό των προσφορών οι οποίες φαίνονται ως ασυνήθιστα χαμηλές, η δε έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, την οποία υπέχει η αναθέτουσα αρχή σε περίπτωση που εκτιμά ότι η οικονομική προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, είναι περιορισμένη και, εντεύθεν, δεν υποχρεούται να προβεί σε διεξοδική ανάλυση της σύνθεσης κάθε προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. (ΣΕ ΕΑ 12/2020), εκτός εάν κάποιος διαγωνιζόμενος προβάλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, οπότε γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών αυτών ισχυρισμών διαλαμβάνοντας ειδικά αιτιολογημένη κρίση σχετικά με το εάν η επίμαχη οικονομική προσφορά είναι ή όχι ασυνήθιστα χαμηλή, ύστερα από εκτίμηση όχι απλώς μόνο του εκ μέρους του προσφεύγοντος ισχυρισμών αλλά και της λυσιτέλειας των αναγκαίων διευκρινήσεων, κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 88 του ν.441.2016 ((βλ. ο.π Απόφαση ΑΕΠΠ 349/2018 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν

διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν ανατιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣΤΕ 2418/1976, 1061/1981).

35. Επειδή, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι πράξεις διακριτικής ευχέρειας υπάγονται στην κατηγορία των φύσει αιτιολογητέων πράξεων, δηλαδή εκείνων των οποίων ο έλεγχος είναι αδύνατος ή ατελής χωρίς την αναφορά των λόγων που τις στήριξαν (βλ. συναφώς Π. Δαγτόγλου, *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*, ό.π., αρ. περ. 642' Β. Καψάλη, «Η αιτιολογία ως ουσιώδης τύπος των ατομικών διοικητικών πράξεων: μια υποβαθμισμένη διαδικαστική εγγύηση», *ΕφημΔΔ* 4/2010, σελ. 568 (σελ. 571 επ.), ομοίως Μ. Στασινόπουλο, *Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων*, Αθήνα, 1982, σ. 341, ο οποίος εύστοχα αναφέρει ότι «ο επί της αιτιολογίας έλεγχος συνιστά γνήσιο έλεγχο της διακριτικής εξουσίας» και διευκρινίζει πως «η δειξή του ελέγχου εντός της ουσιαστικής ορθότητας της αιτιολογίας και, επομένως, του πορίσματος που προέκυψε από την άσκηση της διακριτικής εξουσίας, δεν σημαίνει έλεγχο της σκοπιμότητας αυτού, αλλά αναζήτηση της ενδεχόμενης ασυμφωνίας αυτού προς τα άκρα όρια της διακριτικής εξουσίας» σελ. 381 ο.π).

36. Επειδή, εν προκειμένω, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, δεν προκύπτει κατ' αρχήν ότι η αναθέτουσα αρχή υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας μη κρίνοντας τις προσφορές των ήδη παρεμβαινόντων ως ασυνήθιστα χαμηλές και τούτο διότι για να υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγξει την αξιοπιστία των προσφορών που υποβάλλονται σε ένα διαγωνισμό πρέπει να υπάρχουν σαφείς αμφιβολίες ως προς αυτές, δημιουργώντας την υποψία ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλές, συναρτώντας τες με τη φύση της προσφοράς και εν γένει της επίμαχης

παροχής, πολλώ δε μάλλον όταν σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου και σύμφωνα με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής οι επίμαχες προσφερόμενες τιμές δεν αποκλίνουν από υποβληθείσες προσφορές που κατατέθηκαν σε προγενέστερους διαγωνισμούς ίδιου αντικειμένου, ίδια δε από την τρέχουσα σύμβαση η οποία εκτελείται από το 2018 ορθώς. Επίσης, ως ομοίως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ο ορισμός ενός ανώτατου ορίου προφοράς σε ένα διαγωνισμό δεν καθιστά αυτομάτως προσήκουσα την προσφορά εκείνη που πλησιάζει περισσότερο στο ποσό αυτό, ούτε αυτομάτως ασυνήθιστα χαμηλή την προσφορά που διαφοροποιείται προς το έλασσον συγκριτικά με το προϋπολογιζόμενο ποσό, ιδίως όταν η διαφοροποίηση δεν έγκειται σε ανελαστικές δαπάνες (μισθολογικό κόστος, ασφαλιστικές εισφορές).

37. Επειδή, περαιτέρω, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου/ων διαγωνιζόμενου/ων, λεκτέα είναι τα εξής: Εν προκειμένω, ο προσφεύγων επιχειρεί να τεκμηριώσει τους προβληθέντες ισχυρισμούς του, βασιζόμενος ενδεχομένως, στην κοστολόγηση της δικής της οικονομικής προσφοράς σε σύγκριση και με τις τιμές του προϋπολογισμού, η οποία ανάγεται σε οικονομοτεχνικούς παράγοντες διαμόρφωσής της επί τη βάσει ιδίων οικονομικών και λοιπών δεδομένων, και δεν συνιστούν ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί του ασυνήθιστα χαμηλού των οικονομικών προσφορών που υπολείπονται ή προηγούνται της δικής του προσφοράς (ΣΕ ΕΑ 12/2020), όπως βασίμως ισχυρίζονται ο παρεμβαίνων, εξάλλου τόσο το ποσό διοικητικού κόστους όσο και το εργολαβικό κέρδος δεν προσδιορίζεται ως ελάχιστο ποσοστό επί της τιμής της προσφοράς, ούτε στη διακήρυξη ούτε στο νόμο, ούτε προσδιορίζεται ειδικά το κόστος αναλωσίμων. Ειδικότερα, αυθαίρετως θέτει συνολικές τιμές αναλωσίμων, χωρίς ουδεμία ορισμένη επεξήγηση για τον τρόπο από τον οποίο προκύπτει το οικείο κόστος, ομοίως τα κόστη που αφορούν στην έκδοση εγγυητικών επιστολών και ανανέωσης τους απλά παρατίθενται ως ανερχόμενα σε ύψος 0,7%, χωρίς ουδόλως να παραπέμπει σε σχετικά στοιχεία, για το δε εργολαβικό κέρδος προφανώς και

βασίζεται ομοίως στην κοστολόγηση της δικής του προσφοράς. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ως προς την παραβίαση του άρθρου 88 ν. 4412/2016 με επακόλουθο την μη νόμιμη αποδοχή των προσφορών για τους ως άνω λόγους κρίνονται απορριπτέοι, ούτε και προκύπτει υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ισχυρισμών διαλαμβάνοντας ειδικά αιτιολογημένη κρίση σχετικά με το εάν η επίμαχη οικονομική προσφορά είναι ή όχι ασυνήθιστα χαμηλή.

38. Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση.

39.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί

40. Επειδή πρέπει να γίνουν δεκτά τα αιτήματα των παρεμβάσεων

41. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την α παρέμβαση.

Δέχεται την β παρέμβαση.

Δέχεται την γ παρέμβαση

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 10.05.2021 και εκδόθηκε στις 18.05.2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρυσάνθη Ζαράρη

Ελένη Λεπίδα